

ROOSEVELT ZA BOLJ LIBERALNO TOLMAČENJE USTAVE

NRA BO NEDVOMNO OBNOVLJENA, TODA SVOJ CILJ BO SKUŠALA DOSEČI V DRUGAČNI OBLIKI

Po predsednikovem mnenju ustave zaenkrat ne bo treba izpreminjati, toda najvišje sodišče jo bo moralo bolj liberalno tolmačiti. — Napredek demokracije nikakor ne sme biti oviran. — NRA je ovržena, toda njeni problemi so ostali.

WASHINGTON, D. C., 6. januarja. — Danes je predsed. Roosevelt članom 75. kongresa prečital svojo poslanico, ki je bila v prvi vrsti naperjena proti najvišjemu sodišču. Po njegovem mnenju se najvišji sodniki preveč natančno drže črke ustave, ne pa njenega splošnega smisla. Če hočemo, da bo demokracija napredovala in dosegla uspehe, bo moralo najvišje sodišče ustavo bolj liberalno tolmačiti. Najvišjega sodišča sicer ni imenoval po imenu, toda vsakdo je vedel, koga misli s svojimi besedami.

— Zaenkrat ne obstoji še nobena potreba za izpremembo ustave, — je rekel predsednik, — toda nihče naj bi ne oviral vlade, kadar skuša s pomočjo uspešnih in postavnih sredstev izboljšati splošni položaj.

Najvišji sodniki niso bili navzoči v zbornici, ampak so baš tedaj sedeli pri obedu. Predsednikov govor so poslušali po radio. Kakšen vtis je napravil nanje, se ne ve.

Glede NRA je rekel Roosevelt: — NRA je bila ovržena, toda njeni problemi so ostali.

S tem je namignil, da jo bo skušal zopet uveljaviti, čeprav v drugačni obliki.

Predsednik je priporočal, naj bo sprejet k postavi, ki določa nevtralnost, poseben dostavek. K temu ga je prisilila nesrečna vojna na Španskem.

Kongres je to priporočilo takoj vpošteval, toda bilo je že prepozno, kajti neka ladja, naložena z letali, namenjenimi španskim lojalistom, je že odplula iz newyorškega pristanišča.

Kadarkoli je predsednik omenil pravosodno oblast, je dvignil svoj glas, posebno je pa poudaril besede: — Pri zadnjih volitvah je pozvalo ljudstvo tudi pravosodno oblast, naj prispeva svoj delež k uspehu demokracije.

Predsednik se je pojavil v poslanski zbornici točno ob dveh. Navzoči so ga navdušeno pozdravili.

Ko je prečital uvod svojega govora, je dejal: — Druga naša misel nas potrjuje v veri, da so bili široki cilji postave za splošno obnovo zdravi. Bilo je sicer nekaj težkoč, ki so se pa le zato pojavile, ker smo se lotili preogromne naloge. Nespametno je bilo naprimer pričakovati, da bo mogla enainista oblast urediti delovne ure, minimalne plače, odpraviti zaposlenje mladoletnih, odpraviti nečedno konkurenco ter nadzorovati trgovino. Ta naloga je bila preogromna. Istočasno je bilo pa dokazano, da primernih plač za delavce in primernih dobičkov za farmerje ni mogoče doseči s postavami 48 posameznih držav.

Demokratje so poslanci navdušeno ploskali, pa tudi republikanci so bili zadovoljni z njo.

Demokratski voditelj v zbornici, Rayburn, je rekel: — Govor je bil povsem v soglasju z Rooseveltovim standardom.

— Precej dobro je povedal, — je dejal republikanski voditelj Snell, — toda o vsem tem se bomo še pozneje pomenili.

Demokratski senator Lewis iz Illinoisa je izjavil: — Predsednik je proglasil nove principe za narodno akcijo in prerojeni narod. Nov dan je napočil. Poslanica je pokazala ameriški demokraciji smernice.

Delavski urad zastopan pri pogajanjih

INFLUENCA SE NAGLO ŠIRI

V New Yorku je v enem dnevu umrlo 103, novo zbolelo 498 ljudi. Tudi po Evropi je influenza zelo razširjena.

Obolenje na dihalnih organih se v New Yorku zelo širi in v teku včerajšnjega dne je bilo naznanjenih 271 novih slučajev influence in 227 slučajev pljučnice. V istem času je tudi za influenco umrlo 11 ljudi, za pljučnico pa 92. V 24 urah so tedaj bili 103 smrtni slučajevi vsled influence in pljučnice ter 498 novih slučajev obeh bolezni.

Toda ne samo v velikem New Yorku, temveč tudi po drugih krajih dežele je za influenco in pljučnico bolnih mnogo ljudi.

LONDON, Anglija, 6. jan. — Angleške mornariške oblasti, boje se, da bi med mornarji nastala epidemija influence, so izdale svarilo na vse mornarje, da se, kadar se nahajajo na dopustu na suhem, izogibljejo vsake večje družbe.

Epidemija se je naglo razširila po celi Angliji. Smrtnih slučajev pa je primeroma zelo malo. Od 24.000 poštnih uslužbencev jih je zbolelo 5000. — Mnoge bolnišnice so prenapolnjene.

Nekateri zdravniki izjavljajo, da bo višek epidemije dosežen šele v nekaj dneh. Svaki nja kralja Jurija, vojvodinja Kent, je sporočila, da bo njena 11 let stara hčerka ostala v hiši, dokler epidemija ne pomenja.

Nenavadno mlo vreme, ki je po mnenju zdravnikov poglavitni povod za influenco, se vedno vlada tako v Angliji kot po kontinentalni Evropi.

Razum Švice in avstrijske Tirolske, je letos Evropa še malo okusila zimo.

Nizozemska poroča le o neznanem številu influence. Tudi po Franciji se še ni mnogo razširila.

V Nemčiji je bolezen že pred nekaj tedni dosegla svoj višek, ko je bilo samo v Berlinu 12 tisoč slučajev.

ROOSEVELTOVA RODBINA PRI INAUGURACIJI

WASHINGTON, D. C., 6. jan. — Kot pravi predsednikova soproga Eleonor Roosevelt bo pri inauguraciji predsednika Roosevelta 20. januarja navzoča skoro cela predsednikova rodbina.

Poleg predsednikovih otrok in vnukov bo njegova mati imela častno mesto, ko bo njen sin, ki bo v kratkem obhajal svoj 55. rojstni dan, drugič zaprižen kot predsednik Združenih držav.

VATIKAN ČAKA PIJEVE SMRTI

Kardinalom je bilo naročeno ostati v Rimu. Vendar pa je papež v torek prebil "dober" dan.

VATIKAN, 6. jan. — Vatikan je izdal odredbe, ki so navadno izdane, kadar je izginilo vsako upanje, da bi se papež ozdravel. Kardinali, ki so na čelu treh oddelkov, iz katerih je sestavljen sveti kolegij, so prejeli naročilo, da ne zapuste Rima.

Ti kardinali vodijo vatikansko vlado od papežev smrti pa lo izvolitve novega papeža.

Vse je tudi preskrbljeno, da so vsi kardinali in škofje brzojavno obveščani o papeževi bolezni. Tako jim je bilo v ponedeljek tudi sporočeno prvo uradno zdravniško obvestilo.

Vendar pa je v ponedeljek kazal papež znatno izboljšanje. Prebudil se je telesno in duševno bolj čil, kot prej je bil. Dve noči zaporedoma je spal od polnoči pa do pol šestih zjutraj.

Njegov zdravnik dr. Aminta Milani ga je obiskal ob pol 7. zjutraj in je ostal pri njem do osmih. Nato ga je zopet obiskal ob eni popoldne in nato zopet ob šestih.

Ob desetih je papež po svoji navadi sprejel državnega tajnika kardinala Pacellija, ki je ostal pri njem poludrugo uro.

Dopoldne so mu njegovi tajniki tudi prebrali več tisoč brzojav, ki prihajajo iz vseh delov sveta. Papež je tudi zahteval, da so mu tajniki brali iz italijanskih časopisov vesti o splošnem političnem položaju. Posebno ga zanima španska državljanska vojna.

Papež ima zelo visoko zglavje, da skoro sedi v postelji, da mu je olajšano dihanje, ker ga tare huda naduha.

JUGOSLOVANSKA KRALJICA V LONDONU

LONDON, Anglija, 6. jan. — Jugoslovanska kraljica-vdova Marija je prišla v spremstvu svojega drugega sina, kraljeviča Tomislava in španske infatne Beatrice v London.

BOŽIČNA AMNESTIJA

OFLJA, Bolgarska, 6. jan. — Na pravoslavni Božič je kralj Boris danes pomilostil 389 kaznjencev, ki so bili zaprti zaradi civilnih prestpkov.

RADIO POSTAJA POD ZEMLJO

LONDON, Anglija, 6. jan. — British Broadcasting Company namerava zgraditi svojo postajo pod zemljo, da jo bo rabila v slučaju vojne.

ANGLEŽI SE ZAVZEMAJO ZA NEVTRALNOST

Nemčija še ni odgovorila na angleško - francoski predlog. — Nemčija poslala španski vladi ultimatum.

LONDON, Anglija, 6. jan. — Vznemirjena vsled poročil, da je prišlo na Špansko generalu Franen na pomoč 14.000 Nemcev in 10.000 Italijanov, je angleška vlada poslala brzojavno naročilo svojima poslanikoma v Berlinu in Rimu, da prosita za odgovor na angleško-francoski predlog glede nevtralnosti saj do petka.

Anglija in Francija ste poslali ta predlog 24. decembra v Berlin, Rim, Lizbono in Moskvo. Predlog vsebuje prošnjo, da vse te države v začetku januarja prenehajo pošiljati "prostovoljce" na Špansko. Rusija je 28. decembra odgovorila, da je pripravljena sprejeti predlog in da je pri volji pomagati, da bo vsaka država strogo držala nevtralnost na Špankem.

Portugalska je odgovorila včeraj, stavi pa pogoj, da bo delala, kar bodo delale druge države.

Med Berlinom in Rimom pa se stalno vrše posvetovanja. 31. decembra je nemški vnvanji minister von Neurath razpravljaj o predlogu z angleškim in francoskim poslanikom. Rekel pa je, da nemški odgovor še nekaj dni ne bo odposlan. Pozneje so bila živalna posvetovanja med Rimom in Berlinom in obe vladi boste najbrže ob istem času in slično odgovorili. Hitler in Mussolini zavlačujeta svoj odgovor samo zato, ker čakata, kak uspeh bo imel general Franco s svojo sedanjo splošno ofenzivo proti Madridu.

BERLIN, Nemčija, 6. jan. — Nemška vlada je naznanila, da je poveljnik nemških bojnih ladij v španskih vodah poslal s križarke Koenigsberg po radio "rdeči vladi v Valenciji" naslednji ultimatum:

"Sedaj, ko so nemške ladje zaplenile dva parnika, Aragon in Marta Junquera, zopet zahtevamo, da je izročen potnik in tovar zaplenjenega parnika Palos, v zameno bosta tudi izpuščena španska parnika.

Predaja se mora izvršiti v treh dneh, to je do 8 dopoldne v petek, 8. januarja; v nasprotnem slučaju bo nemška vlada rabila oba parnika in njun tovar na račun španske vlade generala Franca."

MADRID, Španija, 6. jan. — Republikanski glavni stau naznanja, da so strojnice pri nasi Majadohonda postrelile med 3000 fašisti več sto Nemcev.

AKO SE POGAJANJA IZJALOVIMO, BO USTAVLJENO VSE DELO V GENERAL MOTORS TOVARNAH

DETROIT, Mich., 6. januarja. — Zvezni posredovalci se trudijo, da zberejo okoli konferenčne mize zastopnike General Motors Corporation in uradnike United Automobile Workers of America, da preprečijo odkrito vojno proti celi avtomobilski industriji.

Stalni posredovalec delavskega departmenta James F. Dewey je od avtomobilske unije prejel obljubo, da se hoče sestati s podpredsednikom General Motors, Williamom S. Knudsenom ter je določil konferenco med obema strankama za danes. Na tej konferenci bo odločeno, ako se bo hotela korporacija pogajati s svojimi delavci. Vlada od te konference ne pričakuje mnogo uspeha, toda je še edino sredstvo, s katerim je mogoče odvrniti stavko 135.000 delavcev pri General Motors Corporation.

Delavski department je pričel s posredovanjem, ko je bilo izmed 69 tovarn avtomobilske korporacije zaprtih 13 tovarn in ko stavka 45.000 delavcev.

Predsednik unije avtomobilskih delavcev Homer Martin je prejel od Deweya naročilo, da ima pripravljen svoj "strategični odbor", da se sestane s Knudsenom.

"Ne vem, kje in kdaj bo konferenca," je rekel Homer, "toda bil sem obveščen in sem pripravljen."

Pozno popoldne je delavska tajnica Miss Perkins v Washingtonu naznanila konferenco za danes.

Predsednik General Motors Corporation, Alfred P. Sloan, uniji avtomobilskih delavcev nikakor neče priznati pravice, da bi se sama pogajala z raznimi tovarnami korporacije. Sloan pravi, da hoče unija s posameznimi stavkami v raznih tovarnah korporacijo prisiliti, da vstreže vsem osim zahtevam, katere so stavili delavci korporaciji.

Martin je naznanil, da mu je bila obljubljena podpora Detroit-Wayne County Federation of Labor, ki je podružnica ameriške delavske federacije, navzleje temu, da pripada unija avtomobilskih delavcev k Lewisovemu odboru za industrialno organizacijo, ki deluje v nasprotju z delavsko federacijo.

Ko se stavkarski položaj vedno bolj poostruje, postajajo poročila vedno glasnejša, da se bodo tri največje avtomobilske družbe zvezale v boj proti uniji avtomobilskih delavcev. Teh poročil sicer ni bilo mogoče potrditi, toda znano je, da so imeli tajno konferenco General Motors, Chrysler in Ford. Zadnji tovarni, ki ste bili zaprti vsled stavke, ste Fisher Body Corporation in Chevrolet v Jamesville, Wis.

John L. Lewis je rekel, da bo prav gotovo razglašena splošna stavka v vseh tovarnah General Motors v 14 državah.

Governor države Michigan Frank Murphy je v stalni telefonski zvezi s predsednikom Rooseveltom.

"Strategični odbor" United Automobile Workers of America ima skoro neprestano seje, toda še ni objavil svojega odgovora na Sloanovo izjavo, ki zavrača zahtevo unije za kolektivna pogajanja in ki označuje Automobile Workers kot "skupino delavskih diktatorjev."

V Flint, Mich., kjer stavkujejo delavci pri Fisher Body drže dve tovarni, je vse mirno, ker stavkarji čakajo, kdaj bo sodnik izdal povelje, da jih šerifi poženejo iz tovarn.

DETROIT, Mich., 6. jan. — Sodnik Edward D. Black, ki je naročil šerifu, da preneha stankarje iz dveh tovarn Fisher Body v Flintu, je delničar pri General Motors Corporation, ki lastuje Fisher Body Corporation.

"Res je," je rekel sodnik Black, "da sem delničar pri General Motors. Toda s temi (unijskimi) ljudmi se ne bom prekal."

Martin pravi, da ima Black 3.365 delnic, ki imajo tržno vrednost \$219.000.

LAFOLLETTE NASTOPI SVOJ TRETJI TERMIN

MADISON, Wis., 4. jan. — Danes je nastopil Philip F. La Follette svoj tretji termin kot governor države Wisconsin.

V svojem govoru je obljubil, da bo posvečal največjo pozornost rešitvi social. in gospodarskih problemov.

Inauguracija 39letnega politika je bila svečan dogodek za pregresivno stranko.

ŠPANSKI MORNARJI DE- PORTIRANI

BUENOS AIRES, Argentina, 5. januarja. — Po odredbi notranjega ministrstva je bilo danes deportiranih 88 mornarjev (vsa posadka) španske ladje San Antonio.

INFLUENCA SE ŠIRI PO ANGLIJI

LONDON, Anglija, 5. jan. — Po Angliji se je začela širiti influenza. Bolnišnice so prenapolnjene. Izmed 24.000 poštnih uslužbencev v Londonu jih je zadnji teden zbolelo 5000.

"Glas Naroda"
(A Corporation)
Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
Frank Sakser, President L. Benedik, Trezor.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
616 West 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Na celo leto velja na Ameriko in	Za New York na celo leto	\$7.00
Kanado	Za pol leta	\$3.50
Na pol leta	Za inozemstvo na celo leto	\$7.50
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Doplat brez podpisa in osebosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagoviti pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejane bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenem nedelj in praznikov

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-1242

ŠTRAJKI

Ne samo delavci, pač pa tudi delodajalci so prepričani, da se bo v tekočem letu pojavila cela vrsta štrajkov. Posebno v industrijah, ki proizvajajo v masah, je pričakovati resnih delavskih nemirov. V Detroitu, Pittsburghu, Clevelandu in Toledu se že vrše težke preizkušnje.

Na podlagi dosedanjih izkušenj se dalo ugotoviti stroške, ki so s štrajki v zvezi. Natančnega odgovora ni mogoče najti, kajti številke, ki so na razpolago, so skrajno netočne. Pri končnem obračunu je treba upoštevati direktne in indirektno stroške: koliko so delavci izgubili na plačah, koliko manj so podjetniki zaslužili ter za koliko so cene izdelkov narasle.

Delavski department v Washingtonu je ugotovil, da je bilo leta 1935 vsled štrajkov izgubljenih 15,456,000 delovnih dni. Če zasluži delavec povprečno po štiri dolarje na dan, so izgubili delavci samo pri plačah nad šestdeset milijonov dolarjev.

Veliko vprašanje je, če jim je bil ta denar vrnjen v obliki povišanih plač in izboljšanih delavskih pogojev.

Štrajk je najuspešnejše orožje zatiranega delavca, istočasno je pa tudi dvorezen meč. Štrajk zadene tako delodajalce kakor tudi delavce. Vsled štrajka so pa tudi konsumenti prizadeti.

Stavka mornarjev in pristaniških delavcev traja nekaj nad dva meseca, pa je že veljala nad petsto milijonov dolarjev.

Poleg mežl, ki so jih izgubili delavci, je veljalo ogromne vsote prelaganje tovarov na neameriške parnike; na tisoče ton kalifornijskih pridelkov je bilo uničenih; zavarovalnice so imele milijonske izgube.

Prihodnji kongres naj bi pooblastil vlado, da bi posredovala v vseh sporih med delavci in delodajalci ter v gotovih slučajih izsilila poravnava.

Možnosti za poravnava, ki jih določajo sedanje postavbe, niso zadostne.

Dosedanjih metod, po katerih običajno zmaga finančno močnejši, gospodarsko slabši pa podleže, ni mogoče prilagoditi današnjim gospodarskim in političnim nazorom.

DENARNE POŠILJATVE

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu.

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Za \$ 2.55	Din. 100	Za \$ 6.50	Lir 100
\$ 5.00	Din. 200	\$ 12.25	Lir 200
\$ 7.20	Din. 300	\$ 18.00	Lir 300
\$ 11.70	Din. 500	\$ 27.00	Lir 500
\$ 23.00	Din. 1000	\$ 54.00	Lir 1000
\$ 45.00	Din. 2000	\$ 108.00	Lir 2000

KER SE ONE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODYŠENE SPREMEMBI GORI ALI DOLI

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih ali lirah dovoljujemo še boljše pogoje.

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH

Za izplačilo \$ 5.— morate poslati	\$ 5.75
\$ 10.—	\$ 10.50
\$ 15.—	\$ 15.75
\$ 20.—	\$ 21.00
\$ 25.—	\$ 26.25
\$ 30.—	\$ 31.50
\$ 35.—	\$ 36.75
\$ 40.—	\$ 42.00
\$ 45.—	\$ 47.25
\$ 50.—	\$ 52.50

Prejemnik dobi v starem kraju izplačilo v dolarjih.

NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRIŠTOJIBO \$1.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
"Glas Naroda"
616 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

Pod vaško lipo.

Piše kakor misli FRANK KERŽE

Naša sedanost in bodočnost.

Ob novem letu pišejo ljudje navadno o dobrih sklepih. Ker pa so po večini rojeni v urah veselega razpoloženja, ne drže dolgo. Je tako ž njimi kakor z grehi pri izpovedi. Vsakokrat pridejo na vrsto vsi stari, za nameček pa se doda še nekaj novih, da ni preveč doigodčasno.

Pustimo torej to in pogledimo kaj drugega. Med došliimi listi me zanima statistika, ki jo je priobčila Prosveta za leto 1936. Po tem poročilu je zadnje leto umrlo 832 naših ljudi. Če vzamemo jako nizko število, da je namreč umrl od vsakega tisoča po eden, tedaj bi iz tega sklepal, da nas bo v Ameriki še kakih osemdeset tisoč.

Ako pa vzamem, da je Prosveta poročila dve tretjini točno in da jih je umrlo po petnajst od tisoča — kar je bližje resničnih števil, pridem zopet do enakega števila: osemdeset tisoč. In zdaj se mi, da bo ta številka veliko bolj pravilna, kakor pa stopetdeset ali več.

Prosveta je beležila samo tiste slučaje, ki so bili naznanjeni javnosti. Zato mislim, da je treba dodati še eno tretjino. Naši ljudje so jako raztreseni in polno je krajev, od katerih ne dobiva javnost nobenih poročil.

Torej nad tisoč jih odhaja v večnost vsako leto. Nehote se mi vsiljuje vprašanje: koliko se jih pa rodi? Nič. Rode se, ampak ne za nas. Mlada generacija je vseskozi amerikanizirana, četudi govorijo nekateri jezik svojih starišev. Koliko dobimo od leta do leta novih naseljnikov? Nič. Mogoče par ducatov, po veliki večini kakih ožjih sorodnikov. In še med temi je velika večina žensk, katere puščajo naše oblasti rajši semkaj, kakor moške. Moškega dela je namreč že davno zmanjkalo, medtem ko je ženskega — posebno hišnega — še vedno dovolj.

Jasno je torej, da nastajajo velike vrzeli v naših vrstah. Pomagati ne moremo, zakaj to je v Ameriki tako naraven proces, kakor sta noč in dan. Stori mo pa lahko dosti, da se lajšajo življenjski dnevi tistim, ki ostanejo pri življenju. Kdor gre, je rešil vsa svoja vprašanja. Čutimo pa jih tisti, ki ostanejo.

Zanimiva je med smrtnimi slučajmi zlasti statistika, ki nam kaže naravnost grozne številke. Zakaj med 832 smrtnimi slučajmi je nič manj kakor 221 nenaravnih smrti. To se pravi: izmed sto mrtvih slučajev jih je 26 in pol umrlo nenaravno.

Računam, da umre v naših državah vsako leto okoli dva milijona ljudi. Od teh dveh milijonov jih je kakih sto tisoč ali pet odstotkov, ki so odšli v večnost nenaravne smrti. Kako je to, da pridemo mi Slovenci do ogromnega števila: 26 in pol odstotka, bi si tako tolažil, če bi ne slutil, kaj je temu vzrok. Dolžim pijačo. Dolžim jo zato, ker sem vsa leta opazoval, kako naš narod pije. Zakaj bi drugače mi dali petkrat toliko ljudi raznim nesrečam, kakor drugi? Mi smo duševno in telesno enaki najboljšim, dokler smo trezni. Pijača v vrtincih moderne ameriškega življenja — to je večje in strašnejše zlo, kakor vsa druga skupaj vzeta.

To konstatiram, ne zato da bi koga izpreobrnil, ker je menda že prekasno, ampak da konstatiram fakta. Tako je in nič drugače. Tako tukaj in v stari domovini, kjer se vse življenje vrti "pri čaši vinea rujne."

Koliko škode smo vtrpeli za stran pijače, se nikdar ne bo vedelo. Konstatiral pa bi rad eno: pijača nam je bolj kot vse drugo skupaj, odtujila našo mladino. Otroci so imeli priliko videti življenje doma, videli so ga pa tudi drugod in sicer čisto drugačno. Kdor se sam ne zapusti, čuti v sebi naravno željo po izboljšanju. In prvi korak je ta, da gre človek iz razmer, v katerih je živel, drugam, koder je vse lepše in boljše za njegovo pojmovanje življenja. Zakaj pijača je tista, ki prinese vse pod streho — vse pravim, a nikdar ničesar dobrega.

Da, drag in visok je davek, ki ga plačujemo pijači z denarjem, zdravjem in življenjem.

V tistem članku Prosvete najdem poleg tega dovolj tragičnega poročila mal dostavek, ki me spominja na dodatke, katere dajejo Lahom na koncu katere tragične igre. Ko namreč končajo tragedijo, namreč še eno dejanje katere veselost, da ne gredo ljudje prekleti domov.

Pravtako je Prosveta postregla svojim čitateljem. Pod tremi zvezdami, katere končajo tragični del statistike, je navedeno sledeče: "Amerikanski Slovenec je v teku leta do danes objavil 96 napadov ... druga (Ameriška Domovina) 24. Skupno 120 napadov, na katere je Prosveta odgovorila 59-krat."

Koliko škode smo vtrpeli za stran pijače, se nikdar ne bo vedelo. Konstatiral pa bi rad eno: pijača nam je bolj kot vse drugo skupaj, odtujila našo mladino. Otroci so imeli priliko videti življenje doma, videli so ga pa tudi drugod in sicer čisto drugačno. Kdor se sam ne zapusti, čuti v sebi naravno željo po izboljšanju. In prvi korak je ta, da gre človek iz razmer, v katerih je živel, drugam, koder je vse lepše in boljše za njegovo pojmovanje življenja. Zakaj pijača je tista, ki prinese vse pod streho — vse pravim, a nikdar ničesar dobrega.

Da, drag in visok je davek, ki ga plačujemo pijači z denarjem, zdravjem in življenjem.

V tistem članku Prosvete najdem poleg tega dovolj tragičnega poročila mal dostavek, ki me spominja na dodatke, katere dajejo Lahom na koncu katere tragične igre. Ko namreč končajo tragedijo, namreč še eno dejanje katere veselost, da ne gredo ljudje prekleti domov.

Pravtako je Prosveta postregla svojim čitateljem. Pod tremi zvezdami, katere končajo tragični del statistike, je navedeno sledeče: "Amerikanski Slovenec je v teku leta do danes objavil 96 napadov ... druga (Ameriška Domovina) 24. Skupno 120 napadov, na katere je Prosveta odgovorila 59-krat."

Če zdaj skupno seštejemo, najdemo, da je bilo v slovenskih listih v letu 1936 — 179 napadov, polemik, obramb, ali kakor že hočete imenovati ta ričet. Hm, to pride na vsak drug dan po eden. To je dosti, če pomislim, da so se v najslabši vasi naše doline kregali sosedje povprečno le na vsakih štirinajst dni.

Ne vem, če se je izplačalo zbirati tako statistiko. Ampak ker je že tukaj, bi človek dodal nekaj vprašanj.

Kdo je v teh napadih zmagal? (Se ne ve.)

Kdo je v teh napadih zmagal? (Nikdo.)

Koliko je pridobila katoliška stran z njimi v veri in vernikih? (Nič.)

Koliko je pridobila napredna stran? (Nič.)

Torej vse negativno. Ampak če je tako, kako je to, da so se vršili s tako vnemo, kot da bo važen dodatek našemu duševnemu življenju? To bi rad sem vedel. Zanimivo pri napadih, obrambah itd., je predvsem to, da se vse takoj pozabi, ko se prečita. Niti tisti, ki so pisali, še manj oni, ki so brali, ne vedo enega samega stavka več.

Veliko večje važnosti, kakor vse to, bi bil pregled, kaj smo konkretnega storili v preteklem letu za okrepitev našega narodnega življenja, koliko za boljše medsebojno razumevanje, kaj za udržitve tistih naših postojank in organizacij, ki jih imamo. To premišljam pri čitanju take statistike in nehoti se mi vsiljuje odgovor: nič. Vse visi na niti, ki postaja daljša in tanjša ter je samo vprašanje nekolikih let, kdaj začne padati.

Ob letu take statistike, kot jo imamo, ne moremo priti do drugega zaključka, kakor ta, da gremo rapidno nazaj. Kar imamo, nam umira, kar se rodi, ni več naše. Dotoka ni od nikjer. Kje smo?

Resna vprašanja, ki zadevajo nas kot celoto in kot posameznike. V celoti imamo liste, organizacije. Te so naše življenje. Če vemo to, se ne moramo in ne smemo ogniti

LETNIK KERŽETOVEGA "ČASA"

dobi tisti, ki nam pošlje **POL-LETNO** naročnino za novega naročnika. Kdor nam pošlje **CELOLETNO** naročnino za novega naročnika dobi **DVA LETNIKA "ČASA"**.

NA RAZPOLAGO JE LE ŠE NEKAJ LETNIKOV, ZATO SE POTRUDITE IN POŠLJITE ČIMPREJ

Vsak letnik obsega nad 400 strani najzanimivejšega čtiva: povesti, poljudnih razprav, političnih in gospodarskih, zanimivosti in koristnih nasvetov.

NAJBOLJ PRIMERNO IN PRIPRAVNO ČTIVO ZA SEDANJE DOLGE VEČERE

UPRAVA "Glasa Naroda"

vprašanja: kako bi jih obdržali, ohranili, kar najdelj mogoče?

Odgovor je enostaven: s smotrenim delom, slogom in žrtvami. Ljudem je treba prikazati liste in organizacije take, kakor so danes. Treba je, da vidijo in pojmiijo resnico. In ne samo to. Važno je predvsem, da se jih prepriča, da so vsaki list in vsaka organizacija oni sami, da imajo svoje pravice v njih, pa tudi dolžnosti.

Če enkrat človeku dopoveste to, bo čutil v sebi del odgovornosti. To ga bo sililo na delo. Delo samo pa zopet ne sme biti tako, da bomo zadevali drug od drugega, pač pa, da pojdemo do skupnega cilja drug poleg drugega. Vse to pa zahteva žrtve, ki pomenjajo čas in denar. Vsak mora dati, kar zmore od svojega in vsak storiti, kar mu je odkazano.

Naši listi in organizacije živijo lahko še dolgo, če bomo pridni in previdni z njimi. Izguba vsakega lista ali organizacije pomenja za nas uničujočo vdarec, zakaj kadar se začne krhati, je tako, kakor če se vtrga plaz v planinah: pri vsakem koraku je večji, hitrejši in močnejši.

Naj se ne motijo tisti, ki mislijo: da le naše živi. Drugo je itak nam nasprotno, čim prej gre, več bo za nas. Človeka drže v bojih notranje sile, te pa zopet zavise od uspeha, ki ga dosega. Če se enkrat naseli v človeka malodušnost in obup — tedaj je izgubljen. In ne samo on, tudi njegova okolica, zakaj duševna depresija je kakor kužna bolezen.

Kar smo dolžni napraviti listom in organizacijam, tisto so naše obljube, namreč posameznikom. Jaz in ti, vsi čutimo, da živimo med umirajočim narodom. Ni pa s tem rečeno, da moramo umreti, dokler smo živi. Kapitan gre zadnji s svojo ladjo v morske globine. To se pravi: umira v boju.

Čim manj nas je, bolj se iščemo in bolj potrebujemo drug drugega. To nas pa zopet sili na plan, na delo. Na nas, duševnih delavcev, leži naloga, da začrtamo pota našega bodočega dela. Če je šlo v preteklosti takorekoč brez glave in samo od sebe, nas silijo razmere, da krenemo v bodočnosti na druga pota.

Vse to pa je mogoče začeti s tistimi, ki so v preteklem letu največ grešili v vprašanjih skupnosti in slogu. To so seveda naši listi. Niso bili ljudje tisti, ki so vodili medsebojne prepire, ampak listi. In to ve vsak, da se z napadi ne dela pota do sosedu, pač pa jarek.

Ljudstvo se ne prepira med sabo. K večjem ponavlja to, kar čita v listih. Jaz zahajam zadnja leta precej med narod in sem se prepričal, da je za

vsako skupno delo dosti smisla in volje. Ampak človek mora previdno izbirati, da da je ljudstvu tisto, kar druži in ne onega, kar razdvaja. Jaz ne vem, zakaj bi se prepirali za stran vere, politike, znanosti ali drugih vprašanj. Tudi ne vem, zakaj bi se imel kdo pravico vtikati v to, kar je moje in samo moje. Spoštovati svoje, je eno, spoštovati druge, tudi eno. Oboje je paralelno in ne nasprotno.

Torej listi so tisti, ki so bili v preteklosti največji kalile miru, slogu in razumevanja. Če bodo nadaljevali po začrtani poti, se bo zgodilo to, kar vidimo največkrat v življenju: ljudje se naveličajo pa puste vse skupaj. Resnica je ena: še nikdo se ni prikupil ljudem s tem, da je obmetaval druge. Baš nasprotno: takega se začne ljudstvo ogibati. Zakaj v človeku je ena mera ki mu pove, kdaj je prav ali napak, kdaj dovolj ali preveč.

Mogoče ni bil čas nikdar tako važen in resen, kakor je danes. Naše vrste se redčijo — kaj je bolj naravnega, kakor da se strmo skupaj in držimo, kar imamo. Povdarjam: držimo, kar imamo, zakaj za novo je prekasno. Na stara leta človek rad srečuje znane nekdanjih dni, nerad pa gre v razne eksperimente.

Sporazuma za začetke skupnega dela bi ne bilo težko doseči. Navsezadnje smo v Ameriki, koder ima vsak pravico do svojega prepričanja. Boji za stran verskega prepričanja so čisto odveč. Vera je strogo ločena od vsega javnega življenja in če se hoče kdo zdrževati prena svojem prepričanju, jaz res ne vem, kaj naj to brija ostali svet. Enako je s političnim prepričanjem. To zadeva v prvi vrsti gospodarsko stran našega življenja in zato je najboljša, da se vera in politika nikdar ne mešata ker to enostavno ne gre.

Sicer ne morem reči, da niti vsi listi medsebojne prepire. So samo štirje: poglavitna fronta: Amerikanski Slovenec proti Prosveti, druga dva — Ameriška Domovina in Enakopravnost, ki pa pomenjata bolj lokalni, senklerski boj. Ta dva naj bi se najprej pobotala, ker nima ta boj med njima drugega pomena, kakor skupno škodo. Škoda v tem, ker se ljudje naveličajo in zamerijo, v drugem zopet, ker trpe naše institucije, to je društva, Narodni domovi, pa tudi trgovina.

Vsak medsebojni boj je slab, ker ga ljudstvo ne pojmi tako, kakor tisti, ki ga pišejo. Ti namreč čisto dobro vedo, da so to prazne fraze. Ljudstvo pa jemlje vse skupaj za resno stvar in tako nastajajo medsebojna sovražstva, ki so škodljiva in nepotrebnost.

Eno je gotovo: komur je pri sreči bodočnost naših institucij in našega naroda v Ameriki, bo izkušal odstraniti vse, kar nam škodi, kar nas razdvaja. S tem zavarje sebe in vse tisto, kar je za njim. Zakaj bi ne delali kaj koristnega za vse?

Leto je mlado, polje veliko in važno — bomo videli, če bom imel ob koncu leta kaj boljšega poročati, kakor je bilo za preteklo leto. Upam, da, čas je; stari, mislim, da smo dovolj. Samo pameti je treba, pa bo šlo.

"GLAS NARODA" pošiljamo v staro domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. — Naročnina za stari kraj stane \$7. — V Italijo lista ne pošiljamo.

Peter Zgaga

NOVOLETNO DARILLO

Dan pred novim letom. V New Yorku je prišel droban dež, in če bi ne deževalo, bi stopil lahko golorok na cesto. Nikjer nobenega prazničnega razpoloženja. Ljudje čemerni, vprašanja kilavo - zategnjena, odgovori rezki.

Sam nase sem bil jezen, že vnaprej vedo, da mi bo izprijen večer.

Okrog desetih me pokličejo iz tiskarne v uredništvo. Čerikav in nasajen vstopim.

Izza moje pisalne mize se mi nasmelne mlado dekle. Njen nasmeh je bil svež in mladosten kakor pomladni pozdrav.

Začuden obstanem, kajti takega pozdrava se nisem nadal. Žen-k se namreč bojim, posebno pa lepih in mladih. Pravijo, da spravljajo človeka v nesrečo. No, pa k sreči ni bilo nesreče.

— Ali me ne poznate? — pravi poredno in mi poda roko.

Kakor potapljač se, sem naglo premotril vse dogodke zadnjih let, in vsi obrazi, ki sem jih v zadnjih letih videl, so se bliskovito zvrstili pred mojimi duševnimi očmi.

In med temi obrazi je bil tudi njen obraz.

Toda kje sem ga videl in kdaj?

V New Yorku ne. V Pennsylvaniji ne. V Ohio? Ja, v Ohio. V Clevelandu.

In iz duševne zmede se je izluščila medla slika, ki je postajala čedalje ja-neja.

St. Clair. ... Trije bloki na desno. ... Ozka cesta, slična drevoredu. ...

Starokrajška klet. ... V kleti miza. Pri mizi širokopleč mozak in prijazna gospodinja. ... Dve zali hčerki.

Ti spomini so svignili mimo mene in se ustavili ob obiskovalki.

— Aha, že vem, — sem začel. — Ančka, kaj ne? Erštetova Ančka!

Zasmejala se je, da je zavnelo, kot da bi vsul na kamnita tla pehar cekinov.

Ni čuda, da je nisem takoj spoznal. Doma sem jo videl v preprosti domači obleki, na pot se je pa podala kot najelegantnejše oblečena dama.

K newyorškemu županu sem namenjena, — je pripovedovala. — Neko spomenico mu nesem z Veliko-jezerske razstave. Kdo ve, če me bo sprejel?

Takega dekleta kot je Ančka, da bi newyorški župan ne sprejel? Pa še kako rad!

V mračni in starinski newyorški mestni hiši bo že vsaj videl, kakšno cvetje pogania ob Erštetovem jezeru.

Naše domače cvetje, slovensko.

— To-le je pa papa dal, — je rekla, — in mi izročila precejšen zavoje, v katerem je nekaj sumljivo zaklokotalo.

— Pa že vsaj ni ... ? sem si drznil ugibati, pa me je prekinila rekoč: — Seveda, ceta-wba je. ...

Catawba, najboljši vinček, kar sem jih okusil v Ameriki, catawba, ki da duši mir in velje telesu pa moč.

In vnovič je svignil spomin v Erštetovo klet.

Poleg mene sede Eršte. Mak, Belaj in Janez Vidmar in pojejo polglasno o dekletu, srčku, kamrici, Saveci in o starčku, ki je pred smrtjo z vinsko kapljo Bogu nazdravljaj.

To je le eden tistih lepih spominov zadnje pomladi, ki jih je še vedno polno sree.

Mudilo se ji je, in sva se poslovlila.

Njen obisk mi je docela pregal mračne misli, ki so mi že od jutra ležale na duši.

Popoldne je pa seveda catawba opravila svoje.

PO PRAZNIKIH

Jože Zelenc: Waukegan, Ill.

Menda nima noben mesec v letu toliko praznikov kot ravno december.

Otroci smo se v decembru najbolj veselili sv. Miklavža, katerega smo tudi v pratiki najprej spoznali po treh jabolkih. Tudi domači praznik, kadar so pujske zakladi, je bil za nas otroke dan veselja.

Ampak za nas otroke je bil sv. Miklavž isto kot za odrasle Božič.

Dasi preživljamo sedaj vse praznike tu v Ameriki, uhajajo naše misli ob bolj pomembnih dneh vedno nazaj v naše rojstne kraje.

V nepozabnem spominu mi je Miklavžev večer, ko sem bil dobra štiri leta star. Ne vem, kako sem zvedel, da ne pride sv. Miklavž iz nebes in parkeljni iz pekla, ampak da bo za Miklavža napravljen moj lastni brat, pokojni Frank.

K nam so prišli oni večer tudi otroci iz sosednjih hiš ter smo sedeli na dolgi klopi za mizo. Na enem koncu klopi so sedeli pokojni oče, na drugem pa mati.

Ko je v veži zacingljalo, smo od strahu pobledeli. Ko pristopi Miklavž z dvema angeljema, katerih eden je nosil polzračno škofovsko palico, drugi pa kosar orehov, krljev in suhih brusov, k mizi, sem se kar tresel od strahu, dasi sem si na vse načine v mislih skušal dovedati: Kaj se boš bal, saj je Francelj, brat Francelj, pa ni vse nič pomagalo.

Začelo se je spraševanje molitve, ter je tudi mene vprašal kratko otroško molitvico, katero sem jeclaje hitro oddrdal. Očeta je vprašal, če sem kaj poreden? Jaz zagrabim očeta za roko, jih tresem in prosim, naj povedo, da sem priden. Dobili smo vsak nekaj orehov in krljev, po vrsti smo poljubili škofovsko palico ter so odšli.

Takoj nato so prihrumeli v hišo kosmati parkeljci z verigami in kravjimi zvoncei, stekali so roke čez mizo proti nam ter rjaveli: — Moli! Moli!

S sklenjenimi rokami smo molili vse molitvice, katere smo znali. V poljub so nam tišali pod nos obrabljene brezovne metle, katere smo udano poljubljali. Poljubil bi vraga tudi na kosmati rep, če bi zahteval samo, da bi odšli, ter me ne vzeli s seboj. Sto sreč, da so bili na koncih klopi starši. Ko so odšli, si nismo upali iz hiše, dokler smo slišali zvonjenje in tuljenje rogov.

Ves strah pa je bil poplačan, ko sem našel drugo jutro poln pehar vsakovrstnih dobrot.

Ko smo bili odrasli šolarji, se Miklavža nismo bali, parkeljnom pa klub temu nismo hoteli priti v roke. Ko so hodili po vasi, smo letali za njimi, včasih pa bežali pred njimi. Če so jo vrage za nami uvrili. Otroci smo se drug proti drugemu postavljali, da ne bi molili, če tudi bi nas ujeli, ter so včasih kakga upornega res kar v potok vrgli, če ni hotel moliti, ker bi li so včasih še predno so se fantje napravili, že nekoliko

"v rožcal" ter niso poznali šale.

Tudi iz onih let mi je ostal en Miklavžev večer na Vrhniški v nepozabnem spominu.

Miklavži so prišli iz Mrovcove gostilne ter šli po hišah v Rožni ulici. Mi smo napeli čez cesto kos vrvi, ter je eden pošteno telebnil po tleh, in že smo bežali proti Cigarovi hiši, dva vruga pa za nami. Ker je že slabo kazalo in ni dosti manjkalo, da so nas ujeli, smo jo jaz in dva tovariša ubrali na Tajčnikov kozolec ter slišali, da so vrage spodaj stikali, kje da smo se skrili. Cingljanje Miklavževega spremstva smo slišali, da je že pri Bobkovi hiši, nam pa se je zdelo, da se je eden vragov skril pod kozolec in vstrajno čakal na nas. Posebno, ko smo zaslišali neko pritaženo stokanje smo mislili, da so tudi na vrage pritiskale zahteve naravnih sil. Dasi se je cingljanje Miklavža slišalo že nekje okrog urarjeve hiše na Grabnu, stokanja pod kozolecem pa še vedno ne konec.

Kaj naj storimo? Čez noč na kozolecu ostati nam ni kazalo, ter se previdno in natihome spustimo po latalih navzdol. — Kmalu se prepričamo, odkod to hreščanje. Pri kozolecu je bil hlev, v njem pa rejn prašič, kateri je v spanju dajal od sebe hreščeče glasove ter nas držal v strahu na kozolecu celo uro.

Ko smo odrasli, smo se najbolj veselili božičnih praznikov, ker bili so res izmed vseh drugih nekako tajinstveno veličastni.

Že na svetli večer so lišni gospodarji ali gospodinjje po hiši, gospodarskih poslopih in hlevih s kadihom pokadili, škropili in molili za blagoslov pri rejni živini in poljskih pridelkih. Vse je bilo opravljeno tako svečano.

Če je bil slučajno Božič brez snega, je moralo biti okrog hiše in gospodarskih poslopij vse lepo čisto in pometeno.

Za Božičem se v starem kraju praznuje tudi sv. Štefan, ter se takrat praznikari kar vrste.

Nekoč sem prinesel k Lenaršiču na Vrhniški brzojavko. — Tam je služil za prvega hlapeca J. Koprivec, po domače Marincev Jurij. V veži sva malo pokramljala ter sem mu ravno voščil vsele božične praznike, ko pride do naju gospa in pravi: — Ježeš, Jur, prazniki so tu in svetli Štefan je pred vrati, pa še dvorišče ni pometeno.

Jurij se dobrovoljno namuza in pravi: — Ja, gospa, saj sem bil ravnokar zunaj pa nisem sv. Štefana nikjer videl. Gospa se je obrnila in odšla v sobo. Ej, pokojni Jurij je znal vsakemu odgovoriti.

Kdo izmed Vrhničanov se ne spominja polnočnice v farni cerkvi sv. Pavla? Menda ni bilo v celem letu svečanjšega cerkvenega opravila, kot ravno o Božiču pri polnočnici. Navadno je bilo pred altarjem šest ali sedem duhovnov v sijajnem ornatu. Petje cerkvenega pevskega zbora in orgel je donelo kot

PRED ODHODOM V MOSKVO

Mrs. Marjorie Davies, njen mož Joseph Davies (na desni), ki je bil nedavno imenovan za ameriškega poslanika v Sovjetski uniji, ter ruski poslanik v Washingtonu, Trojanovski. Družba je obdana od skupine šolarjev, ki so se poslovili od Mrs. Davies.

da naj se res razlega po širnem svetu za mir ljudem na zemlji. Včasih sem opazoval na koru našega pokojnega učitelja Levstika, kako mojstersko je izvajal ubrane glasove iz orgel. Videti je bilo, kot da želi vsaka tipka klaviature biti čimvečkrat pobožana od njegovih mehkih in gibčnih prstov. Kje so tisti blaženi časi?

Da je ostal spomin na naš rojstni kraj bolj oživiljen, se je kot vsako leto tudi letos zbrala mala svota vrhniških revežev za božični pribojček.

Svota \$10 je bila pravočasno odposlana priporočeno na Vrhniško mojemu stricu Francu Jesenku, pismošči v poklju za razdelitev med najpotrebnejše.

Prispevali so v ta namen po dva dolarja: Frank Hodnik, Jože Zelenc, Waukegan; po en dolar: Pavel Bartel, Mrs. Frances Klanžar, Waukegan; Fr. Opeka, Frank Furlan, North Chicago; Chas. Gaber in Fr. Gaber, Detroit, Mich. — Seznam obdarovancev objavim po prejemu istega darovalcev v pogled.

Po sv. Štefanu je bil v starem kraju praznovan Šentjanžev dan. To je bil dan poslov in služinčadi, ker na ta dan so se sklenile med gospodarji in posli pogodbe, če ostanejo v službi še za nadaljnje leto. V spornih slučajih je moral gospodar navadno obljubiti hlapec poleg plače nove škornje ali hlače, dekli pa par čizmov ali novo krilo in predpasnik, pa je bilo vse uravnano.

Oni, ki so službo premenili, so si vzeli oni dan v trgu tudi semenj, v gostilnah pa godba, je bil to nekak delavski praznik.

Tudi Silvestrovo se je praznovalo v starem kraju. Leta 1927 je priredil Vrhniški Sokol poslovitve od starega leta v gostilni Mantova. Ker sem bil takrat na obisku v domovini, sem se veselice tudi jaz udeležil. Seveda, niso tam Silvestrova tako bučna in hrupna kot tu v Ameriki.

Posebno letos je bilo tu v Waukeganu kot po celi Ameriki nad vse veselo in dobrovoljno razpoloženje. Vreme brez enega ter ugodno za vožnjo in lojo. Razmere izboljšane, za služek je posebno v večjih tovarnah dober. Zakaj bi se torej ljudje ne poslovili od starega leta v veselju?

Iz vsake gostilne, in teh v Waukeganu ni malo, so udarjali na uho iz nekaterih prijetni, iz drugih hreščeči glasovi godb.

Našo družbo je zaneslo tudi v prostore nekega kluba, kjer so imeli orkester Havajcev ter razigrane "hula hula" plesalke, katere so v predsedkih na odru plesale v gracioznih gibih ter njim prirojenem ritmu ob zvokih mehkih havajskih melodij.

Pa ne mislite, da je bilo to pri klubu Vrhniških enajstošolcev. Ne, ampak v prostorih "Sea Horse Kluba" (Klub morskega konja). Tudi čudno ime, kajne?

Veselo rajanje, petje in ples ter pokušanje vsakovrstne pijače se je vršilo nemoteno kar naprej čez polnoč. Smelo lahko trdim, da kar se je na Silvestrov večer v Ameriki pijače samo polilo, bi lahko gnala "mlinske kamne tri", kar pa se je je popilo, bi lahko "nosilo barke tri".

Na novega leta dopoldne so se mnogi zbudili s teškimi glavami in lahkim denarnicami. Pisano je namreč bilo v časopisih, da so v Chicago v boljših hotelih računali za ameriški šampanjec po \$4, importiran pa \$14 steklenica. Strojnih je bilo mnogo vsakovrstnih resolucij, od katerih so bile številne še isti večer prelomljene.

Ljudje širom sveta so se še enkrat zamislili v pomembnejše doživljanje, presenečenja in razočaranja, katera jim je naklonilo leto 1936.

Zelo prijetno presenečen je bil gotovo naš predsednik F. D. Roosevelt pri zadnjih volitvah, ko je doznal, da je velika večina volilcev v 46 državah glasovala za njegovo ponovno izvolitev ter je dobil enajst milijonov glasov večine.

Niti predstavljati pa si ne moremo, kako je moral biti razočaran republikanski kandidat governor Landon, ko je izprevidel, da "njegov up je šel po vodi," da bi zamogel gojiti lepe rumene sončnice v "gajtercu" za Belo hišo v Washingtonu.

Razumljivo nam je razočaranje Al. Smitha, ki jo je iz demokratskega tabora potemplak republikanec ter v svojih radiogovorih obmetaval Roose-

velta z blatom in ga polival z gnojnico. Sedaj pa sedi med dvema stoloma na tleh. (V starem kraju so imeli za tak sedež drugačen izraz.)

Razočaranje Hearsta se je še pred zaključkom starega leta maščevalo na njem samem, ko mu je umrl njegov najbolj zmogel urednik, učeni Arthur Brisbane, s katerim sta tudi zlivala cele bazene gnojnice na Roosevelta potom par sto Hearstovih časopisov.

Radoveden sem, kako je tudi pokojni Brisbane razočaran, ko je nastopil dolgo pot v "unknown beyond", o katerem je tako pogosto razmišljal v svoji dnevni koloni.

Razočarani so bili tudi drugi Hearstovi uredniki, ko so proti drugi čez polnoč po volitvah skoro jokajoče sporočali po radio o ogromnem uspehu za Roosevelta.

Uprava Literary Digest enako ni bila še nikdar tako razočarana kot pri zadnjih volitvah.

Tudi v naši naselbini je bila mala skupina, kak ducat Slovencev, razočarana iz istega razloga.

Mnogo razočaranj pa je bil v preteklem letu tudi drugod po svetu.

Tako naprimer je bil zelo britko razočaran cesar Haile Selassie, ko mu je 52 držav najprej obljubilo svojo pomoč, potem so mu pa vse skupaj fige pokazale.

Razočaran je bil najbrže tudi Mussolini sam, ko ni italijanski narod zahteval, da naj po zavzetju Etiopije postane on laški kralj in abesinski cesar.

Francija je bila razočarana, ko je Hitler zavalil svojo armado v Porenje kot jež v lisjakov brlog. Hitler pa je razočaran, da ni že v preteklem letu dobil še Alzacije in Loren-

ške in vrnjenih kolonij. No, del kolonij mu že ponujajo.

Stalin v Moskvi je razočaran, ker ni mogočna Japonska že lansko leto prišla po nekaj pečenega kostanja v Rusijo.

Bivši angleški kralj Edward je bil tudi britko razočaran, ko je sprevidel, da ni mogel kot njegovi pradedi obdržati kroge in svoje ljubljene izvoljenke obenem.

Neučakano razočaran je bil tudi Oton Habsburški, ker se sedaj nima avstroogrške krone na glavi.

Taka in enaka so bila razočaranja križem sveta. Kakšna pa nam prinese leto 1937—?

Bila so še nekatera razočaranja manjšega obsega med rojaki po naselbinah tostran oceana.

Vse prehitro je prišlo britko razočaranje za slovenskega boksarja Eddie Simsa v Clevelandu, ko ga je zamorec Joe Lewis podrl na tla v 18 sekundah. Razočarani so bili tudi navzoči gledalci, ki so imeli za visoke ustupnine tako malo špasa.

Tudi nam, ki smo brezplačno na radio poslušali, je bilo žal, da se je vse tako hitro končalo. Nismo dvomili, da bi bil Sims kak "švih" fant, ampak rabil je premalo previdnosti proti gibnemu tekmeču.

Razočarani so bili v slučajnih zadnje leto tudi nekateri zakonski očetje, ko so s sigurnostjo pričakovali, da bo njih prorojenček sinko, pa je štokljka hčerko pustila.

Prijatelj mi je pisal: Jože, hčerko smo dobili. Saj veš, moj očetovski ponos je nekoliko ušel, pa vseeno vesel sem, da je vse po sreči in zdravo.

Neka visoko naobrazena gospa v naši naselbini je bila strašno razočarana, ko ji pri izpitu ni bilo podeljeno ameriško državljanstvo.

Ker je bilo preteklo leto prestopno, je mogoče razočaran tudi naš dragi Peter Zgaga, ako ni prejel od nobene Marjance kake ženitne ponudbe. Nič ne obupaj, Zgagace, saj še ni vseh dni konec. Če si ga hoče katera bolj od blizu ogledati, naj si preskrbi letošnji Slovensko-Amerikanski Kalendar od "Glas Naroda", pa bo videla, da je še vedno "fant od fare".

Tudi pred 40 leti posneto sliko Vrhniških enajstošolčkov v koledarju smo z zanimanjem ogledovali. Le žal, da sem pri sestavi imen pomotoma izpustil Franca Petriča z Verda, kateri je v tretji vrsti osmi od leve proti desni. Slika je posebnost za vrhniške znanke zanimiva.

K sklepu vsem naročnikom: Srečen začetek tega leta.

Naročite se na "Glas Naroda" največji slovenski dnevnik v Združenih državah

TRINERJEVA ANGELICA JE PRIJETNA ZA PITI

Naši stari očetje in stare matere so živele pod napačnim vtisom, da mora biti "uspešno zapemo". Danes vemo drugače. Trinerjeva Angelica Tonika je naprimer uspešno zdravilo. Zelo dobrega okusa je, ker je njen temelj kalifornijsko vino. Vsled tega si je na tisoče obojov prisvojilo Trinerjevo Angelico kot družinsko želodino zdravilo. Vaš želodec spravi v najboljši red ter obdrži čreva čista, vrne zdrav tek ter ojači ves sistem. Poskusite jo, pa boste presenečeni, kako lahka je za piti. Ne povzroča nobenih bolečin, ne škoduje prebavi. Baš nasprotno — prebavi pomaga ter uredi ves prebavni sistem. Omenimo naj pa še drugo važno dejstvo: ne ustvarja navade in za dobre uspehe vam ni treba jemati vedno večjih količin. Pri vašem lekarnarju ali prodajalcu zdravil stane velika družinska steklenica samo \$1.25. Pišite po brezplačno izdani vzorec Jos. Triner Corp., 1333-45 S. Ashland Ave., Chicago, Ill., ki jo izdeluje že več kot 40 let. Vsi odjemalci so zadovoljni z njo in jo proslavljajo. — Adv.

Dopisi.

Forest City, Pa.

Tukaj je na starega leta dan po več mesečni boleznij v starosti 68 let umrl Gregor Beber. V Ameriko je prišel iz Unca pri Cerknici pred 35 leti. Bil je več let vdovec. Zapuščal 10 že odraslih otrok, enega brata in sestro tukaj, v starem kraju pa enega brata. Bil je član KSKJ in SNPJ.

Družini Ignac Oven je ravno tisti dan umrla 4-letna hčerka Marta. Naj počiva v miru! Obema družinama naše iskreno sožalje.

Poročevalce.

Naši v Ameriki

ROJAKE PROSIMO, NAJ NAM NAKRATKO NA DOPISNICI SPOROČE SLOVENSKE NOVICE IZ NASELBINE.

Kot poroča angleško časopisje, je nameraval priti v Fisher Body tovarno v Cleveland, kjer traja stavka, generalni ravnatelj tovarne Lincoln Scafe. Toda piketi okoli tovarne so preprečili dohod ravnatelju. Piketi so napadli celo policijo, ki je skušala narediti pot za ravnateljev avtomobil. V tem spopadu je bil precej ranjen policijski poročnik Peter Kekič. Scafe trdi, da so piketi skušali prevrniti njegov avto in so naskočili Kekiču, ki je skušal narediti pot ravnatelju tovarne. Kot zatrjuje ravnatelj, so bili med ljudmi, ki so mu skušali preprečiti dohod v tovarno, večinoma tuje. Scafe pravi, da pozna večino uslužbencev pri Fisher Body.

V Clevelandu je preminul splošno poznani Štefan Lunder, star 55 let. Tam zapuščal žujočo soprogo Marijo, roj. Doles, in 5 otrok: Hermino, poročeno Race, Štefanijo, Adolfa, Marijo in Jožefa, brata Jožefa in več drugih sorodnikov. Pokojni je bil doma iz vasi Dolenje Poljane pri Velikih Laščah, kjer zapuščal brata Francja, sestro Franciško Rigler in več sorodnikov. V Ameriki je bival 31 let.

Iz Tiflina, O., poročajo, da je tam umrl bivši Milwančan Joe Tusar, star 49 let.

"Glas Naroda" "Glas Naroda"

JUGO SLOVANSKA KAT. JEDNOTA

Je najboljša in najpopularnejša slovenska podporni organizacija v Ameriki. Računa nizke assamante in plačuje liberalne podpore za slučaj bolezni, nezgode ali smrti. Ima 185 podrejnih društev in šteje nad 20,000 članov v obeh oddelkih.

Za ustanovitev novega društva zahtuje 8 oseb.

Premoženje Nad Dva Miljona Dolarjev

Pišite za pojasnila na

GLAVNI URAD J. S. K. J. :: :: ELY, MINNESOTA

SNEG OVIRA DELAVNOST NA FRONTI

Po okolici Madrida je zapadel visok sneg, ki zelo ovira vojaške operacije. Slika je bila posneta v gorovju Guadarrama.

**POUČNE KNJIGE
RAZNE POVESTI IN
ROMANI
PESMI IN POEZIJE**

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

216 WEST 18th STREET
NEW YORK, N. Y.

: : ZEMLJEVIDI : :
MOLITVENIKI
: : : IGRE : : :

ROMANI - SPISI - POVESTI

- ANDREJ TERNOVC.** (autor), reliefna karikatura iz minulosti 30
- BEATIN DNEVNIK.** spisala Luiza Pesjakova. — 164 strani. Cena 60
Poleg Pavline Pajkove je Luiza Pesjakova takorekoč edina ženska, ki se je koncem prejšnjega stoletja udeleževala v slovenski književnosti. Njeni spisi razodevajo čutečo žensko dušo.
- BELE NOČI, MALI JUNAK.** spisal F. M. Dostojevski. 152 strani. Cena 60
Kratke povesti iz življenjskega pisatelja. To so prva književna dela slavnega ruskega romanopisca.
- BELI MESECE.** roman, spisal Juš Kozak. 116 strani. Cena 40
Roman je izšel v zalogi Vodnikovih družbe. Skrajno napeto dejanje se dogaja v Kamniških planinah. Kdor ljubi lov in planine, ga bo z napetostjo čital do konca.
- DEKLE ELIZA.** spisal Edmond de Concourt. 112 strani. Cena 40
Concourtova dela so polna fines in zanimivosti, zlasti v risanju značajev, čijih nekateri so mojstrsko podani in ina človek med branjem vtis, da posamezne osebe sedijo kraj njega in kramljajo z njim.
- DON KIHOT.** spisal Miguel Cervantes. 158 str. Cena 75
To je klasično delo slavnega španskega pisatelja. To je satira na viteštvo, ki je še vedno hotelo ohraniti svoj ponos in veličino, pa se ni zavedalo, da že umira. "Don Kihot" spada med mojstrstvene svetovne literature.
- DVE SLIKI.** spisal Ksaver Meško. 103 strani. Cena 60
Dve črtici enega naših najboljših pisateljev vsebuje ta knjiga. "Njiva" in "Starka". Obe sta mojstrsko završeni, kot jih more završiti edino naš neznano čuteči Meško.
- FILOZOVSKA ZGODBA.** spisal Alojzij Jirasek. 182 strani. Cena 60
Kdor ne pozna dijaškega življenja, naj prebri ta roman. Ob čitanju se mu bo odprl povsem nov svet, poln neslučenih dogodkov.
- GLAD.** spisal Knut Hamsun. 240 strani. Cena 90
Roman znanega norveškega pisatelja je svojevredno zanimiv in odkriva čisto nove strani človeškega življenja.
- GOSPODARICA SVETA.** (Karl Figdon) 50
- GOZDOVNIK.** spisal Karl May. Dva zvezka. 208 in 136 strani. Cena 75
Spisal Karla Maya so znani našim starejšim čitateljem. Marsikdo se spominja njegovih romanov "V padisavski sceni", "Vinctor", "Žut" itd. Dejanje "Gozdovnika" se vrta na nekoč dnevem ameriškega Zapada.
- GOMPAČI IN KOMURSAKI.** spisal Julij Zeyer. 154 strani. Cena 45
Pestre slike sanjavega življenja tiste sanjave, bujne dežele, ki smo jo do nedavna poznali komaj po imenu. To je pesem ljubezni in zvestobe.
- GREŠNIK LENART.** spisal Ivan Cankar. 114 str. Cena 70
- GUSAR V OBLAKIH.** spisal Donald Keyhoe. — 129 strani. Cena 80
To je letalski roman, poln dejanja in najbolj neverjetnih dogodkov. Čitatelj doživlja z eno s pisateljem oziroma glavnim junakom skoro neverjetne pustolovščine, ki se vrše v zračnih višavah.
- HUDO BREZNO IN DROGE POVESTI.** spisal Franc Erjavec. 79 strani. Cena 35
Naš izbrani prirovniki in poznavatelji narave nudi čitatelju lepoto naših krajev in zanimivosti iz življenja naših ljudi.
- IDIOT.** spisal F. M. Dostojevski. 335 strani. Cena 35
Krasen roman enega najboljših ruskih pisateljev. Roman vsebuje nad tisoč strani.
- IGRALEC.** spisal F. M. Dostojevski. 265 strani. Cena 75
Slavni ruski pisatelj je v tej povesti klasično opisal igralško strast. Igralec izgublja in dobiva, poskuša na vse moč dobiti, splet-kari, doživlja in pozablja, toda strast do igranja ga nikdar ne mine.
- IZBRANI SPISI dr. Janeza Mencingerja.** trda vez, 100 strani. Cena 1.50
Janez Mencinger se po pravici imenuje začetnik našega modernega leposlovja. On je prvi krenil s poti, ki sta jo hodila Jurčič in Kersnik ter ubral modernost. V knjigi so tri zanimive črtice.
- JAGNEV.** 110 strani. Cena broš. 35
V knjigi je poleg naslovne še povest "Starček z gore". Obe sta posebno zanimivi, kajti spisal ju je znani mladinski pisatelj Kristof Šmit.
- JERNAČ ZMAGOVAČ.** spisal H. Sienkiewicz. 123 strani. Cena 50
Knjiga vsebuje poleg naslovne povesti znamenitega poljskega pisatelja tudi povest "Med plazovi". Obe sta zanimivi in vredni, da jih človek čita.
- JUAN MISERIA.** spisal H. L. Coloma. 168 str. Cena 60
Ta pretresljiva povest je vzeta iz dobe španske revolucije. Sočutno zasledimo usodo ponedeljnega obojenega Juana Miserije. V oboji brezvestnega Lopezinka pa vidimo, kam privede človeka življenje brez višjih vzorov.

- JURČIČEVI ZBRANI SPISI**
6. zv. Doktor Zober — Tugomer. Cena 1.—
Jurčič ne potrebuje nikakega posebnega priporočila. Jurčičeve knjige so napravljen-še čtivo za dolge zimске večere. Njegovi originali, dostopni Krjavci, skrivnostna pojava desetega brata in cela vrsta drugih njegovih nepozabnih obrazov bodo večno živeli.
- JUTRI.** spisal Andrej Strug. 85 strani. Cena trdo vezane 75
Knjiga je posvečena onim, ki so šli skozi bol in pričakanje... Posvečena je njihovu ti-hemu junaštvu.
- KAJ SI JE IZMISLIL DOKTOR OKS.** spisal Jules Verne. 65 strani. Cena 45
Menda ni bilo pisatelja na svetu, ki bi imel tako živo domisljivo kot jo je imel Francos Jules Verne. In kar je glavno, skoro vse njegove napovedi so se resničile. Predolgim desetletji je napovedal letalo, submarin, polet v stratosfero itd.
- KAZAKI.** spisal L. N. Tolstoj. 308 strani. Cena 75
Edinole veliki Tolstoj je znal opisati življenje tega naprednega plemena, ki je živelo in deloma še vedno živi svojevredno življenje na ruskih stepah. Napeta povest, polna burnih dogodivštev od začetka do konca.
- KAKO SEM SE JAZ LIKAL.** spisal Jakob Alešev. TRI knjige po 150, 180 in 114 strani. Cena 60 vsak zvezek. Vsi trije 1.50
Pisatelj nam v teh treh knjigah opisuje usodo in življenje kmetijskega fanta, ki so ga stariši poslali v šole, kjer se je vzdrževal z lastnimi sredstvi ter zdaj lažje, zdaj težje, lezel od šole do šole ter si slednjič priporil v življenjsko mesto, po katerem je stremel. Knjige so pisane živahno. Ob čitanju se bo moral čitatelj večkrat od srca nasmejati.
- KMEČKI PUNT.** spisal Aug. Šenoa 75
Zgodovina našega kmeta je zgodovina neprestanih bojev. Bojev s Turki in graščaki. — "Začnili kmečki punt" je mojstrski opis slavni hrvaški pisatelj Šenoa. Krasen roman bo sleherni z užitek prečital.
- LA BOHEME.** spisal H. Murger. 402 str. Cena 90
Knjiga opisuje življenje umetnikov v Parizu okoli polovice devetnajstega stoletja. — Knjiga je svetovno znana delo.
- LISTKI.** (Ks. Meško). 144 strani 70
- MALI LORD.** spisala Frances Hodgson Burnett. 193 strani. Cena 80
Globoko zasnovana povest o otroku, ki gane od ljudnega čudaka. Deček je plod ameriške vzgoje, ki ne pozna ralič med bogatimi in reveži, pač pa zna razlikovati le med dobrimi in slabimi.
- MALENKOSTI.** spisal Ivan Albrecht. 120 strani. Cena 30
Štiri zanimive črtice našega priznanega pisatelja.
- MATERINA ŽRTEV.** 240 strani. Cena 60
Zanimiva povest iz dalmatinskega življenja.
- MILJONAR BREZ DENARJA.** spisal C. Phillips Oppenheim. 92 strani. Cena 75
Do skrajnosti napet roman iz modernega življenja. Oppenheim je znani angleški romanopisec poznan po celim svetu.
- MED PADARJI IN ZDRAVNIKI.** spisal Janko Kač. 119 strani. Cena 60
- MIKLOVA ZALA.** spisal dr. Jakob Sket. 116 str. Cena trda vez 60
Broširano 40
Zanimiva povest iz časov, ko so bili Turki v naši deželi.
- MIMO ŽIVLJENJA.** spisal Ivan Cankar. 230 str. Cena 80
- MLADA LETA.** (Jan. p. arek). 188 str. 60
- MOŽJE.** spisal Emerson Hough. 209 strani. Cena 1.50
Zanimivo delo, ki bo ugajalo vsakemu čitatelju. Prevod prav nič ne zaostaja za originalom.
- MOJE ŽIVLJENJE.** spisal Ivan Cankar 168 str. Cena 75
Ivan Cankar je prvak naših pisateljev Ljudje, čijih duševnost opisuje, so pristno slovenski in opis njihovih značajev mora slovenski človek globoko prevzeti. "Moje življenje" je najpomembnejše delo Ivana Cankarja v zadnjih njegovih letih.
- NADEŽNA NIKOLAJAVNA.** spisal V. M. Garšin. 112 strani. Cena 35
Junaki tega romana blodijo in tavajo skozi temo življenja. Vzpenjajo se kvišku, a sredi poti omagajo.
- NAŠA VAS.** spisal Anton Novačan. 224 strani. — Cena 1.—
V zvezku je devet črtic povečanih iz naše lepe Štajerske. Pisatelj Novačan je nedolgovoljen mojster v opisovanju značajev.
- NAŠA LETA.** spisal Milan Pugalj. 125 strani. — Cena vez. 70 Broš. 50
Knjiga vsebuje dvanajst povesti pisatelja Pugalja, ki je poznal dušo dolenskega kmeta kot je malokdo.
- NAŠI LJUDJE.** spisal Alois Remec. 94 strani. Cena 40
Zanimiva povest iz časov, ko so bili Francozi na Vipavskem.
- NOVA EROTIKA.** spisal Ivan KOZMAN. Trdo vezana. 115 strani. Cena 70
Knjiga vsebuje "misli, ki so se rodile v človeku v prvih letih svetovne vojne".
- PESMI V PROZI.** spisal Chas. Baudelaire. 112 strani. Cena 90
Verna slika pestrega velikomestnega življenja in spominov nanj.

- PINGVINSKI OTOK.** spisal Anatole France. 282 strani. Cena 60
To je satira na francoske pretekle in sedanjne razmere. V tej knjigi je slavni francoski pisatelj najbolj drzen in brezobziren v svoji zabavljalci.
- PLAT ZVONA.** spisal Leonid Andrejev. 131 str. Cena 40
Poleg naslovne povesti slavnega ruskega pisatelja vsebuje knjiga še dve, namreč "Misel v megli" in "Brezdno".
- PISANE ZGODBE.** spisal Janko Kač. 113 str. .. 60
"Med Padarji in Zdravniki" ter "Pisane Zgodbe" je spisal naš poljudni pisatelj Kač, ki se je posebno posvetil s svojim znamenitim romanom "Grunt". Prva knjiga vsebuje 24, druga pa 18 kratkih in zanimivih povesti.
- POSLEDNJI DNEVI POMPEJE (2 zv.).** 1.25
- POPOTNIKI.** spisal Milan Pugalj. 95 strani. Cena 60
V tej knjigi je zbral znani slovenski pisatelj Pugalj deset črtic iz našega domačega življenja.
- POVESTI IN SLIKE.** spisal Ksaver Meško. — 79 strani. Cena 60
Knjiga vsebuje tri povesti našega priljubljenega pisatelja, mojstra v opisovanju. Njegov slog je izrazit, njegove misli so globoke in mehke. Posebno ženske so vzete za njegova dela.
- PRAVICA KLADIVA.** spisal Vladimir Levstik. 144 strani. Cena 50
Povest iz vojne dobe, ko se je v srh vseh naših razsodnih ljudi porajala misel na edinstveno Jugoslavijo. Levstik je to klasično opisal. Z osvobođenjem domovna uoseže tudi povest svoj višek.
- PRED NEVIHTO.** spisal I. Turgenev. 96 str. Cena 35
Mojstrsko delo slavnega ruskega pisatelja.
- PRIHAJAČ.** spisal Fr. Detela. 157 strani. Cena 60
Kakor vse Detelove povesti, je tudi ta vzeta iz našega pristnega domačega življenja.
- PRI STRICU.** spisal Gangl. 111 strani 60
- PRODANE DUŠE.** spisal Joža Lakovič. 160 str. Cena 60
Kdor hoče vedeti, kaj počno fašisti z našim ubogim ljudstvom na Krasu, naj prebri to pretresljivo zgodbo.
- PTICE SELIVKE.** Rabindranat Tagore. Trda vez. 84 strani. Cena 75
Prgeori, eseji in misli slavnega indijskega pisatelja.
- RANJENA GRUDA.** spisal Ivan Albrecht. 103 strani. Cena 35
Posebno zanimanje vzbuja ta povest po svoji aktualni vsebini, ki razmotriva noreče moderne probleme in posega v družbeno delo v vojno in povojno dobo.
- RDEČA MEGLA.** spisal Karl Figor. 192 strani. Cena 70
V širokem stilu zasnovan avanturističen roman znanega pisatelja, ki zna dejanje razplesti s tako čudovito fineso, da mora čitatelj nehoti z napetim pričakanjem čitati do konca.
- RENE MAUPERIN.** spisal Edmond de Concourt. 239 str. Cena 40
Roman o dekletu iz visoke pariske družbe. Delo je polno fines in zanimivosti zlasti v risanju značajev.
- ROMANTIČNE DUŠE.** spisal Ivan Cankar 87 strani. Cena 60
- SANIN.** spisal M. Arčbašev. 488 str. Cena 1.—
Ta znameniti roman, ki je bil svojačasno na Ruskem in na Nemškem konfisciran, slika na realističen način ruskega inteligenta, malomeščana, oficirja, študenta, žida, žensko v okviru družine in samostojno učiteljico.
- SPISJE.** Male povesti iz kmečkega življenja. — 67 strani. Cena 35

- SLIKA DORIANA GRAYA.** spisal Oscar Wilde. 301 strani. Cena 1.20
To je eden najbolj značilnih spisov znamenitega angleškega pisatelja. Roman je izredno zanimiv po svojem stilu, po svoji fantastični vsebini, po svoji globoki miselnosti in napetosti, ki veže bralca z neupornljivo silo nase.
- SLIKE.** spisal Ksaver Meško. 189 strani. Cena 60
Osem povesti, ki zaslužijo, da jih sleherni prečita.
- ŠTUDENT NAJ BO. — NAŠ VSAKDANJI KRUIH.** spisal F. K. Finžgar. 80 strani. Cena 50
Naš mojsterski pripovednik nam nudi v teh dveh svojih delih obilo duševnega užlitka.
- STRAHOTJE VOJNE.** spisala Bertha pl. Suttner. 228 strani. Cena 50
To je ena najslavnejših knjig, ki imajo namen vzbuditi v človeku stud do vojne. Počastni prizori so opisani točno in natančno. Vsaka mati bi morala čitati to knjigo, kajti to je izpoved žene in matere, ki je izgubila na bojišču svoje najdražje.
- TATIČ.** spisal France Bevč. Trda vez. 86 str. Cena 70
Naš izbrani primorski pisatelj nam daje v tej knjigi dve povesti, ki jih je posvetil svoji materi.
- TARZANOV SIN.** Vezano. 301 strani 1.25
- TUNEL.** spisal Bernhard Kellermann. 295 str. Cena 1.25
- Globoko pod zemljo vrtajo orjaški stroji tunel med Evropo in Ameriko. Cele armade delavcev se zarivajo vedno globlje v osrčje zemlje. Sredi dela zaloti graditelje strahovita katastrofa, katere žrtev je na tisoče in tisoče delavcev. Toda železna volja inženirja Allana ne odneha, dokler ne stee med Evropo in Ameriko globoko pod oceanom prvi vlak.
- VEČERNA PISMA.** spisala Marija Kmetova. Trda vez. 51 strani. Cena 75
Knjiga vsebuje petnajst pism, ki jih preve iskreno občutje. Pisma govore o sanjah ženskega srca, o ljubezni, o sorodnih dušah.
- VERNE DUŠE V VICAH.** spisal Prosper Merimee. 80 strani. Cena 30
Eden najboljših spisov francoskega mojstra. vzeta iz našega kmetijskega življenja.
- V KREMPLJIH INKVIZICIJE.** spisal Michel Zevaco. 461 strani. Cena 1.30
To je mojstersko delo v svetovni literaturi z nešteti zapletljivi in naslieno vsebino, da bo navezalo vsakega čitatelja, ki ga vzame v roko.
- V GORSKEM ZAMOTJU.** spisal Anton Koder. 130 strani. Cena 40
Zanimiva povest iz prejšnjega stoletja.
- VETNAR.** spisal Rabindranat Tagore. 105 str. Trdo vez. 75 Meško vez. 60
V knjigi je vsebovana globoka mirna modrost in srčna plemenitost najslavnejšega indijskega pisatelja.
- VOJNDIR.** spisal Josip Ogrinec. 78 str. Cena 35
Zanimiva povest iz časov prekrščenja koroskih Slovencev.
- V ROBSTVU.** spisal Ivan Matičič. 255 strani. Trda vez. Cena 1.25
Ivan Matičič je eden tistih redkih naših ljudi, ki ne pozna samo vojne in njenih grozot ter posledic, ampak zna tudi vse pretresljivo opisati.
- ZABAVNA KNJIŽNICA.** 122 strani. Cena 75
Zvezek vsebuje povesti Milčinskega, Premka in Laha. Posebno pretresljiv je spis Milčinskega "Mladih zanikarčev iz naših življenjskih pis".
- ZADNJA KMEČKA VOJSKA.** spisal A. Šenoa, poslovenil L. J. za Ljudsko knjižnico, obsega 378 strani, in je jako zanimivo pisana povest. Cena 75
- ZAPISKI IZ MRTVEGA DOMA.** spisal Dostojevski. I. DEL 260 strani, II. DEL 212 str. 2.—
Veliki Dostojevski je podal v tem svetovnoznamen romanu sliko življenja ruskih jetnikov takozvanih katrogah, utrjenih jetniških taborih v Sibiriji.
- ZLOČIN IN KAZEN.** spisal F. M. Dostojevski. DVA ZVEZKA. Skupaj 606 strani. Cena 1.25
Najslavnejše delo slavnega ruskega misleca. Nič ne tako opisl duševnosti zločinca kot ga je opisal v tem romanu Dostojevski.
- ZGODBE NAPOLEONOVEGA HUZARJA.** spisal Conan Doyle. 382 strani. Trda vez. Cena 60 Broširano 50
Čitatelj se mora do srca namenjati, ko čita poglavja: Kako je izgubil Napoleonov huzar uho; Kako je zavez Saragoso; Kako je u-bil "brata"; Kako ga je budič skušal, itd.
- ZBRANI SPISI.** 368 strani. (II. zvezek). Cena 2.50
V tem zvezku so zbrani spisi našega prvotnega pisatelja Masija-Podlimbarskega, ki je pogledal v široki svet ter deloval za združenje ne samo Jugoslovancev, pač na Slovanov v splošnem.
- ZMAJ IZ BOSNE.** spisal Jos. Ev. Tomič. 229 strani. Cena 75
Roman iz krvave bosanske zgodovine. Boji s Turki; skoro neverjetne dogodivščine; temeljit opis najbolj krutave dobe Bosancev.

- ZGODBE ZDRAVNIKA MUZNIKA.** spisal Ivan Pregelj. 98 strani. Cena 70
Pregelj je eden najboljših slovenskih pisateljev. Ta zgodovinska povest prav nič ne zaostaja za njegovimi drugimi deli. Pregelj je globok, navzile temu pa lahko razumljiv tudi preprostem čitatelju.
- ZNAMENJE ŠTIRIH.** spisal Conan Doyle. 111 strani. Cena 60
Najboljše delo ustvaritelja modernega detektivskega romana, v katerem je Sherlock Holmes glavno vlogo.

Zbirka ZANIMIVIH POVESTI

PRIMERNIH ZA ODRASLE IN MLADINO. — VSEBINA JE RAZNOVRSTNA: ZGODOVINSKA, ZABAVNA, POUČNA. — VEČINA KNJIG OPREMLJENA Z LEPIMI SLIKAMI

- ANDERSONOVE PRIPovedKE** 111 strani. Cena 35
- ANDREJ HOFER** 50e
- BENESKA VEDEŽVALKA** 35e
- BELGRAJSKI BISER** 35e
- BOŽIČNI DAROVI** 35e
- BOJ IN ZMAGA** 25e
- CVETINA BOROGRAJSKA** 45e
- CVETKE** (pravljice za stare in mlade) 30e
- ČAROVNICA S STAREGA GRADA** 25e
- DEVICA ORLEANSKA** 50e
- DEDEK JE PRAVIL.** (pravljice) 40e
- ELIZABETA, HČI SIBIRSKEGA JETNIKA** 35e
- FRAN BARON TRENN** 50e
- FRA DIAVOLO** 50e
- GOSPOD FRIDOLIN ŽOLNA.** Spisal Fran Milčinski. vesolodre humoreske, 72 strani 35
- JANKO IN METKA** (kartonske slike za cifre) 30e
- KOREJSKA BRATA** (črtice o misijonarjih v Koreji) 30e
- KRALJEVIČ IN BERAČ** 30e
- KRVNA OSVETA** (povest iz abruških gor) 30e
- KAJ SE JE MAKARU SANJALO** 25e
- MARKO SENJANIN.** SLOVENSKI ROBINSON. 75e
- MARON.** kršćanski deček iz Libanona 25e
- MUSOLINO.** ropar Kalabrije 40e
- MRTVI GOSTAČ** (spisal Mark Twain) 35e
- MALI KILATEŽ** (spisal Mark Twain) 70e
- MLADIM SRCEM** (par krasnih črtic pisatelja Meška) 25e
- NA RAZLIČNIH POTIH** 40e
- NA INDIJSKIH OTOKIH** 50e
- PREGANJANJE INDIJSKIH MISIJONARJEV.** Spisal Jos. Spillman. Cena 30
- PRISEGA HURONSKEGA GLAVARJA.** Povest iz starejših misijonske zgodovine kanadske. Spisal Ant. Hunder. Cena 30
- PRVČ MED INDIJANCI.** Povest iz časov odkritja Amerike. Cena 30
- PABERKI IZ ROŽA** 25e
- PARIŠKI ZLATAR** 35e
- POŽIGALEC** 25e
- PRSTI BOŽJI** 30e
- PRAPREČANOVE ZGODBE** 35e
- POVEDENJ** (spisal Kristof Šmit) 30e
- PRIGODBEČEBELICE MAJE.** trd. vez. 1.—
- PIRIHI** (spisal Kristof Šmit) 30e
- PRAVLJICE IN PRIPovedKE ZA MLADINO** I. zv. 40e II. zv. 40e
- PRAVLJICA.** Spisal H. Majar. Izbrani iz prostega naroda. Cena 40
- PRIGODBE ČEBELICE MAJE.** Spisal W. Bon-sels. Poslovenil Vladimir Levstik. Roman za mladino. Cena 70
- PRAŠKI JUDEK** 25e
- PATRIA** (povest iz irske zgodovine) 30e
- POSLEDNJI MOHIKANEK** 30e
- RDEČA IN BELA TRVNICA** 30e
- REVOLUCIJA NA PORTUGALSKEM** 30e
- ROBINZON KOŠUTNIK** 50
- SKOZI SIBIRNO INDIJO.** Kajči krotitelji, nevarnosti in nezdore s potovanja dveh mor-narjev. Cena 60
- SUESKI INVALID** 35e
- SISTO IN SIESTO** (povest oz Abucev) 30e
- SVETA NOTBURGA** 35e
- STEZOSLEDEC** 30e
- SVETA NOČ** (pripovedke) 30e
- TRI INDIJSKE POVESTI** 30e
- TURKI PRED DUNAJEM** 30e
- TISOČ IN ENA NOČ.** mala izdaja, trdo vezano 1.—
- VOJSKA NA BALKANU** s slikami, več zvezkov po 20
- VOLK SPOKORNIK** (spisal Franc Meško; s slikami) 1.00 Trda vez. 1.20
- ZABAVNI LISTI ZA SLOVENSKO MLADINO** 3 zvezki po 60e
- ZADNJI DNEVI NESREČNEGA KRALJA** 60e
- ZLATOKOPI** (povest iz Alaske) 25e
- ZBIRKA NARODNIH PRIPovedK** (dva dela) I. del 40e II. del 40e
- ZBRANI SPISI ZA MLADINO** — 10 povest; Vinski brat; osem povest! in 13 povest! spisal Engelbert Gangl, v 1 zvezku 50
- VINSKI BRAT.** (V. zv.). Gangl 50
- 8 POVESTI.** (IV. zv.). Gangl 50
- 13 POVESTI.** (III. zv.). Gangl 50

IMAMO V ZALOGI

BLAZNIKOVE Pratike

za leto 1937

Cena 25c

a poštino vred.

"Glas Naroda"

216 West 18th Street
New York, N. Y.

**SLOVENIC PUBLISHING
COMPANY**
216 WEST 18th STREET
NEW YORK, N. Y.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

GUY DE MAUPASSANT:

PETINDVAJSET FRANKOV

Stari Pavilly je bil čudno človeče. Imel je dolge noge, malo telo, dolge roke, spicato glavo, okoli pleše pa šop rdečastih las.

Bil je neke vrste klovn, ki se je znal iz vsakega norčevati, izbijati šale in zabavati celo družino. Kljub temu je bil pa le kmečki sin, kmet, ki je znal komaj čitati in pisati.

Da, dobri Bog ga je najbrže zato ustvaril, da bo zabaval svoje sosedo, ker nimajo na kmetih nobenega gledališča. In zabaval jih je res, da je bilo veselje. V gostilni mu ni bilo treba ničesar plačati. Vse polno gostov je bilo okoli nje in smejali so se tako, da bi kar napopokali od smeha.

Se celo dekleta so ga rada imela, čeravno je bil grd, kakor smrtni greh.

Konec meseca junija je šel k kmetu Harriarv v bližini Rouville. Cele tri tedne je zabaval vse delavce in dekleta. Po dnevi je bil ponavadi pri njih na polju. Na glavi je imel star slammik, oblečen je bil še slabše kakor ponavadi. Večkrat se je sredi dela ustavil in se začel krohotati. Vsi delavci so ga pogledali in kmalu zatem se je razlegel po celem polju silen smeh. Ponoči se je ponavadi splazil k dekletom. Začele so kričati in ga prositi, da naj gre, odkoder je prišel, pa vse prošnje niso veliko pomagale.

Ko so pospravili pridelke in peljali proti domu zadnji voz, je šel Pavilly med dekleta, pel je in se smejal in uganjal burke, da je bilo groza.

Ko so dospeli do dvorišča, se je malo preveč približal vozu in prišel pod kolo. Voz se je vstavil, vsi navzoči so pa skočili k nesrečnemu. Ni se zganil. Ko so ga pa prišli v hoteli vzdigniti, je tako strašno zakričal, da so ga takoj spustili.

Nogo mu je zlomilo — je rekel nekdo in se ni motil. — Pavilly je imel res zlomljeno nogo.

Kmet ga je položil na mizo in poslal v sosednje mesto po zdravnika.

Zdravnik je kmalu prišel, posadil revoča v voz in ga odpeljal seboj.

V bolnišnici so mu naravnali in povezali nogo. Kakorhitro

je izprevidel, da ne bo še tako hitro umrl, ko je videl, da ima hrane v izobilju, da leži na mehki postelji, je postal silno vesel. Neprestano se je režal in kazal svoje zašerne zobe.

Če se je približala kaka strežnica njegovi postelji, je začel zavijati oči, odpirati usta in majati s svojim dolgim nosom. Njegovi sosedje bolniki se niso mogli vzdržati smeha.

Nekega dne je sklenil, da bo strežnici nekaj zapel. Sedel je na postelji in pel svete pesmi. Strežnica je stala ob strani in mu dajala s prstom takt. — "Ko je toliko ozdravel, da je zamogel stopiti na nogo, ga je peljala strežnica k prednici in ga priporočila kot dobrega pevca. Sklenili so, da bo pel v kapelici in obenem opravljal službo cerkvenika.

Par tednov je bil cerkvenik, potem je pa že toliko ozdravel, da so ga poslali domov. Prednici se je bil tako priljubil, da mu je podarila petindvajset frankov.

Kakorhitro je stal na cesti in čutil v žepu denar, se je vprašal kaj bi bilo sedaj začeti.

— Ali naj se vrnem domov? Ne, prej se mora še malo napiti. Že dolgo časa ga je pogrešal.

Stopil je torej v bližnje gostilno in začel piti.

Ko je začutil žganje na jeziku, je vedel, da ga bo izpil celo steklenico. Vprašal je torej, koliko stane.

Plačal je tri franke in pil, dokler ni bila steklenica prazna.

Vse pameti pa še kljub temu ni bil izgubil. Stopil je na cesto in vprašal najprej nekega voznika, kje so dekleta.

Voznik ni vedel. Vprašal je pismonošo, ki ga je poslal v nasprotno smer. Vprašal je nekega peka, ki ga je pogljal s psovskimi, slednjič mu je pa pokazal hišo neki vojak in mu rekel, da naj vpraša za "kneginjo."

V javno hišo je prišel okoli poldneva. Dekleta so ga najprej hotela vreči na cesto, ko je pa začel izbijati šale, in ko je vprašal po "kneginji" so ga peljala po stopnicah v salon.

Vrata so se odprla, in vstopila je debela, velika, rdeča ženska. To je bila "kneginja."

— Ali te ni sram, da prideš ob tem času!

— Zakaj bi me bilo sram? — je zajekal.

— Zakaj že pred obedom nadleguješ damo?

— Srečen človek ne pozna nobene ure.

— Prej si jo pa poznal, ko si se napil.

— Jaz se nisem napil.

— Praviš da se nisi napil.

— Ne, nisem pijan.

— Saj niti štati ne moreš več.

Pogledala ga je, kakor divja zver, vedoč, da so druge pri kosilu, sama pa bo morala najmanj še pol ure počakati.

— Jaz pijan! Takoj ti bom zaplesal polko.

Stopil je na stol in skočil z vso silo na posteljo, da sta se na beli odeji poznali od škornjev dve veliki umazani lisi.

— Svinja! — je zakričalo dekle. — Skočila je predenj in ga s tako silo sunila v trebuh, da je obmahnil na stranico, se obrnil v zraku in telebnil na tla. Pri tem je tako zakričal, da so priletela vsa dekleta z gospodarjem vred v sobo.

Ležal je na tleh in se ni ganil. Gospodar je poslal po zdravnika. Bil je isti zdravnik, ki ga je bil pripeljal v mesto.

— Kaj vam je zopet? — ga je vprašal z osornim glasom.

— Nogo sem si zlomil. Eno si zacepil, sedaj sem si pa še drugo zlomil.

— Zakaj?

— Njo vprašajte, — je rekel in pokazal deklico.

— Zakaj pa počenjate take neumnosti? Slabo bo za vas. Ali ne veste, da so vam oblasti za petami? Pošljite moža v bolnišnico. Tako se izognete vsem sitnostim.

Uro pozneje je že ležal v bolnišnici.

— Ooooo, nogo sem si zlomil.

— Ali ste zopet prišli pod kolo?

— Ne, topot ne. — Na postelji sem si jo zlomil.

Več ni hotel povedati. Nikdo ni izvedel, da je njegovo nesrečo zakrivilo onih petindvajset frankov, katere mu je dala prednica.

PREBUJENJE V SECIRNI DVORANI.

V olomouško bolnišnico so pripeljali pred kratkim 9-letno Marijo Panakovo, ki je bila zbolela za davico. Razvila se ji je huda mrzlica, ki ji je navidezno podlegla. Truplo so hoteli obducirati. V dvorani prosekture je ležalo že med mrtveci. Mati je hotela otroka še enkrat videti, a ko je stopila v dvorano, je videla v svoje neizmerno začudenje je hčerka sedela na nošilnici. "Mamica", je pozdravilo mater dekletce. "Že dolgo sem zbužena." Otroka so seveda takoj spravili iz dvorane v bolniško sobo.

IŠČE SE

Usnjarje

Izvežbane "Tackerje". Stalno delo. — Dobra plača.

Oglasite se ali pišite na: SETON LEATHER CO. (Joe Kahlenbacker, Sr.) 62 VERONA AVENUE NEWARK, NEW JERSEY

Mleko-ekonomična hrana.

Piše Dr. John L. Rice, zdravstveni komisar mesta New York.

V mnogih družinah je bilo treba skrečiti družinski proračun in gospodinjje so morale izvrševati največjo ekonomijo v nakupovanju živeža. Nekatere so poskusile rešiti ta problem na enostaven način — jesti manj. Ta kriva ekonomija pa utegne imeti podhranjenost za posledico. Lahko je dobiti obilo izdatne hrane ob nizkih cenah, ako se le gospodinja potrudi iskati, kje se ta dobiva.

Morda najboljša in najcenejša hrana, ki je vsem na razpolago, je mleko, katero je najbolj izdatni živež, skoraj do popolnosti, kar vsebuje skoraj vse hranilne elemente, ki jih človeško telo zahteva. Kozarec mleka predstavlja približno 125 kalorij energije; vsebuje apnenec in druge minerale, protejine, mast in karbohidrate. Mleko se lahko rabi kot pijača, samo na sebi ali v čokoladi, kakao ali mlečnih pijačah. Povšuje vrednost juh in omak, obogatuje pudinge in potice, dodaje k vrednosti zelenjav in napravljajo žitne jedi in druge zajtrške jedi dvakrat toliko hranilne.

Vsakdo od dojenčka do starih ljudi, je toliko na boljšem, ako pije mleko vsak dan. Šolski otrok, mlado dete, fant ali dekle, pisarniški delavec in kdor dela sedeč, kdor trdo dela na prostem in gospodinja sama ne morejo najti zdravejše pijače. Naj se jemlje med rednimi obedi ali ob obedih, pomaga nadomestovati obrabljenih tkanine telesa, napolnjevati alkalinske rezerve in vzdržati odpornost proti boleznim.

Mleko in mlečni produkti, ki vključujejo sir, se lahko rabijo v vsaki obliki kuhanja. V kombinaciji z jajci imamo visokovredno in koncentrirano obliko protejinske hrane za rast in nadomestovanje obrabljenih tkanih. Ako se rabi s testeninami (makaroni, špageti in nudelni), imamo bogat vir energije. Ako se kuha z zelenjavami, kot so grah, fižol, koruza, pesa, korenje itd., imajo izvrstno kombinacijo že drugih prepotrebni hranilnih elementov. Potem se imamo rabo mleka in smetane v raznih desertnih jedeh, kot so pudingi, potice in pašte.

Vsaka gospodinja zna, kako mleko in mlečni produkt boljše in obogatujejo jedi, ki jih servira. Znanstvene preiskave dokazujejo vrednost mleka in mlečnih produktov za prehrano. Veselo je zato ugotovljati, da raba mleka in njegovih produktov za hrano vedno bolj raste. Pa vendarle je še preveč družin, kjer se zadosti ne ceni vrednost mleka.

NADUHA IN ZAKON.

Ali se sme ženska, ki trpi za naduho, poročiti? Zdravniki odgovarjajo na to vprašanje, da nimata niti zakon niti nosečnost na zaduho posebnega kvarnega vpliva. Zgodilo se je celo že, da se je bolezen po porodu izboljšala. Ali se sme naduša ženska poročiti, pa zavisi v prvi vrsti od stanja njenega srca. Srce zavoljo napadov naduhe lahko zelo trpi in dobi različne okvare. V takšnih primerih utegne imeti zakonsko življenje seveda slabe posledice. Tudi če se je naduha razvila do emfizema ali do obistnih komplikacij, kar se sicer dogaja zelo redko, je zakon odsvetovati. Seveda ne gre tu toliko za zakon sam, kakor za nosečnost. Nekomplikirana in nehuda naduha, ki ne nastopa pogostoma, pa ni ovira za zakon.

L. Ganghofer:

Grad Hubertus

:: Roman ::

83

"Danes ne! Dovolj mi je!" je odločil grof Egge. "Ti iztrebi jelena in si išči napitnine pri tistih, ki so streljali. Za svoj pot vem sam!" Zadnje besede so bile tako glasne, kakor bi jih bil izgovoril tudi za druga ušesa.

Tasilo si je zadel puško na ramo in hotel oditi za očetom. France ga je prijel za roko in zašepetal: "Povejte mu šele doma v koči: Zdaj ga kuha najhujša jeza. In veste zakaj? Zdi se mi, da bi jelena ustrelil rad on sam. Zdaj je reč še bolj zaprta."

Grof Egge je že izginil v gozdni senci. Zdaj pa zdaj je zganil z ustnicami, kakor bi bile preveč suhe in je suval z gorsko palico po kamenju, da je živketalo daleč naokrog.

Hodil je že pol ure. Tedaj je v grmu ob stezi zašumelo in pred grofa se je počasi izvila postava črnobradatega lovca.

"Patscheider? Ti?" Besede niso zvenele prijazno. Grof Egge se je menda hotel okoristiti z ugodno priliko, da bi si ohladil jezo. "Kaj delaš tu? Zakaj nisi v svojem okolišču? Ali me pa misliš spet navijati, da bi ti plačal?" Grof Egge je umolknil, ko se je uzel v blede lovčev obraz. "Patscheider?"

Lovca je pogledal plaho po poti gori in doli. "Prosim gospod grof," je dejal s stisnjenim glasom, "pri meni tam leži nekdo."

"Vraga! To je zoprno!" se je utrglo grofu Eggeju z ustnic.

Za čas sta stala nemo eden pred drugim. Potem je začel lovec šepetaje poročati: "Že dva dni sem mu bil na sledu. Nisem jedel in ne spal. In res, danes zarana, prav ko se je svitalo, sva trčila skupaj, ne daleč od meje. Preden sem se utegnil poklicati, me je že izpazil in v trenu pomeril s puško. On ali jaz! Spomnil sem se na gospoda grofa in na — svoje otroke. In sem sprožil! Sredi prs ga je moralo zadeti. Padel je na obraz." Glas je loven pošel.

Grof Egge si je mršil brado. "Preklete!" — Kdo je bil? —

"Nisem ga spoznal. Priti je moral sem čez mejo. Bogat kmetški sin. Dobro je bil oblečen."

"Kje leži?"

"Tik pod Mejno steno, pri lizališču kraj ere tja."

"Aha! Kar pri lizališču bi mi faloti radi streljali jelene! Pa vendar nisi hodil kaj tja k njemu, da bi našel kdo sled?"

"Ne, gospod grof! Bi ga tudi ne mogel pogledati. Taka reč ščemi po krvi. Kaj naj se zgodi zdaj? Mislim, da bi moral oditi doli na sodnijo in naznaniti."

"Mar si znorel?" je zrastle grof Egge. "To letanje potem in kričanje po celi okolič, prav tega mi je še treba!"

"Toda prosim, gospod grof," je jecljal Pat-

scheider, "če ne naznam, utegnem priti v najhujšo zagato. Če se pa držim prave poti — nazadnje sem vršil samo svojo svojo dolžnost in delal v silobranu."

"Tako! V silobranu! Ali je on streljal na te?"

Patscheider je strmel v tla. "No torej, bedak! Za nekaj mesecev te utegnemo zapreti. Tako imenitni so naši zakoni, da mora falot lovec prej ustreliti, preden sme ta braniti. S tem ni nič! Stvar moramo potlačiti. Če gre za lov, mora utihniti vse drugo." Grof Egge je malo pomislil. "Pazi! Dovolj pojdi! Drži se takih poti, da te ne bo nihče te ne bo videl priti. In v sili bo žena lahke izpričala, da si bil od večeraj opoldne doma. Za vse drugo se ne brigaj. In drevi pojdi v gostilno in bodi vesel!"

"To bo težko, gospod grof."

"Poizkusi, bo že šlo. In da se ti bo bolje posrečilo — od danes imaš za sto petdeset mark zvišano plačo."

Patscheider je dvignil oči; v njegovem blestem obrazu se ni zdržnila nobena poteza; samo pokimal je predse, ne da bi se le z besedo zahvalil.

Za ovinkom se je oglasilo govorjenje in razljanje gorskih palic. "Proč!" je zarenčal grof Egge, in Patscheider je hlastno skočil med grmovjem. Grof Egge je še nekaj časa stal in mračil predse. Neprijetna groza mu je stresala ramena. Srdito je udaril z nogo in pljunil v tla. "Prekleta stvar! Danes se mi obeša pa že vse za vrat!" Oprezno se je ozrl nazaj po stezi odkoder so prihajali glasovi, si ježno popravi puško in začel na dolgo zajemati korake.

Čez nekaj minut se je prikazal Schipper, pogledal po stezi, in ko ni videl svojega gospoda, začel hoditi hitreje. Ni ga več došel. Preden je dospel Schipper na plano, je bil grof Egge že pred vilo Tram in je stopil v kočjo.

S privajeno previdnostjo, česar ni mogla premeniti niti njegova divja jeza, je obesil puško na evke pod palico. S čevlji je ravnal sicer še sveto, vendar pa že mnogo trše, ko jih je vlekel z nog, ne da bi si odrešil jermen. Slabo je pa naletel jopič; nekaj šivov je režnilo, in zmečkan v kepo je zletel v kot. V sami srajci in copatah, sklonjeno glavo in s pestmi na arbtu je hodil grof Egge v tesni izbi gori in doli kakor razdražen lev v svoji kletki. Po vsej lovski smoli današnjega jutra mu je vest, ki jo je bil moral pravkar čuti hodila najhujše navzkriž. Drugo jutro bi moral začeti s štiridnevnimi pogoni v Patscheiderjevem okolišču. S tem zdaj ne bo nič. Rad ali nerad bo moral tako dolgo čakati, dokler ne bo "tam onstran" spet vse "v redu".

DALJE PRIDE

ZNAMENITI ROMANI KARLA MAYA

Kdo bi ne hotel spoznati "Vinetova", idealnega Indijanca, ki mu je postavil May s svojim romanom najlepši spomenik?

Kdo bi ne hotel biti z Mayem v "Padišahovi senci" pri "Oboževalcih Ognja", "Ob Vardarju"; kdo bi ne hotel čitati o plemenitem konju "Rihju in njegovi poslednji poti"?

TO SO ZANIMIVI IN DO SKRAJNOSTI NAPETI ROMANI!!

IZ HAGAADA V STAMBUL

4 knjige, s slikami, 627 strani

Vsebina:

Smrt Mohamed Emina; Karavana smrti; Na begu v Goru; Družba En Naz

Cena1.50

KRIZEM PO JUTROVEM

4 knjige, 598 strani, s slikami

Vsebina:

Jezero smrti; Moj roman ob Nilu; Kako sem v Mekko romal; Pri Samarib; Med Jezdi

Cena1.50

PO DIVJEM KURDISTANU

4 knjige, 694 strani, s slikami

Vsebina:

Amadija; Beg iz ječe; Krona sveta; Med dvema ognjema

Cena1.50

PO DEŽELI ŠKIPETARJEV

4 knjige, s slikami, 577 strani

Vsebina:

Brata Aladžija; Koča v notenki; Miridit; Ob Vardarju

Cena1.50

Izdajalec: Na lovu; Spet na divjem zapadu;

Rešeni milijoni; Dedič

Cena2.50

V GORAH BALKANA

4 knjige, s slikami, 576 strani

Vsebina:

Kovač Šimen; Zaroka z zaprekami; V goščavah; Mohamedanski svetnik

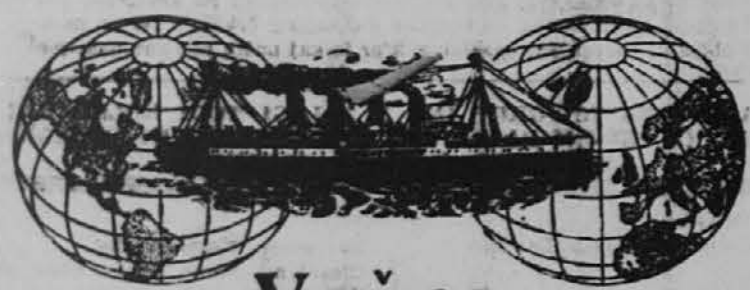
Cena1.50

Naročite jih lahko pri:

KNJIGARNI "Glas Naroda"

216 West 18th Street

New York, N. Y.

Važno za potovanje.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti koga od tam, je potrebno, da je poučen v vseh stvarih. Vselej nate dolgoletnekušnje Vam zmoremo dati najboljša pojasnila in tudi vse potrebne preskrbe, da je potovanje udobno in hitro. Vse to ne zaupa obrnite na nas za vas pojasnila.

Mi preskrbimo vse, bodisi prošnje za povratna dovoljenja, potni liste, vize in sploh vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanjšo strošek.

Nedržavljan naj ne odlašajo do zadnjega trenutka, ker preden se dobi iz Washingtona povratno dovoljenje. RE-ENTRY PERMIT, trpi najmanj en mesec.

Pišite torej takoj na brezplačno navodila in zagotavljanje Vam, da boste poceni in udobno potovali.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (Travel Bureau)

216 West 18th Street

New York, N. Y.

Poslovilno pismo

ROMAN IZ ŽIVLJENJA
ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. H.

Lona nekoliko prebledi, toda ga mirno pogleda. "Ne, ne, prav nobenih neprijetnosti nisem imela. Bodi te popolnoma pomirjeni. In morate mi oprostiti, da sem vas tako naglo odslovila, toda v trenutku v resnici nisem vedela, kako naj bi vas predstavila svojim starišem." Hennersberg se z boleznim pogledom ozre v njo. "Bodite pravični! Svojim starišem ste hoteli prihraniti, da bi jim po vseh pravih predstavili stanovsko ponižanega," pravi sofer bridko. Lona ga sočutno gleda. "Ne pozabite, da tudi moj oče ni nič drugega kot stanovsko ponižan, kakor vi to označujete. Samo nisem vas hotela predstaviti kot dr. Friesenovega soferja in nisem vedela, ako bi smela svojim starišem povedati, kdo ste v resnici. Ako pa mi dovolite, bom svojemu očetu povedala o vaši usodi." "Rad vam to dovolim; vaši stariši bodo komaj kdaj prišli v stik z dr. Friesenom in o tem ž njim govorili." "Povedala jim bom zaupno. In če se pozneje zopet kdaj slučajno srečate z mojimi stariši, vas jim bom predstavila. Moj oče vas bo rad pozdravil, to vem gotovo. Samo moja mačeha — povem odkrito: za svojo mačeho vam ne morem jamčiti — ker je nekoliko ozkosrčna." Hennersberg se olajšano odzdravi. "O, ali ste svojo pravo mater izgubili?" "Da, že, ko sem imela komaj šest let; moja mati se je ponorečila pri neki vožnji s čolnom. Sedaj pa moram iti, gospod Hennersberg. Dr. Friesen bo takoj prišel." Z uljudnim poklonom stopi sofer na stran. "Prosim za oprostitev, da sem vas zadržal — bil sem poln nemira." "Pa brez vsakega vzroka. Na svidenje, gospod Hennersberg."

Hennersberg z začrtimi očmi gleda za njo. Na svidenje, je rekla, in to mu je zvenelo v ušesih kot obljuba. In gojilo se mu je, kot vsakemu živemu človeku: razumni dokazi mu niso držali. Upal je na čudež, ki bi mu pomagal, da si pridobi Lono Strassmanovo.

Tako sta se oba zaljubljenca za kratke trenutke pogosto srečavala in okoli teh trenutkov se je zbiralo celo njuno življenje. Tudi Lona je pozabila na opomine svoje mačeha, kadar je gledala v njegove oči, razum, da ga ljubi. In tudi Lona prične upati na čudež, ki bi mogel prineči njeni ljubezni izpolnitev.

Nekega večera, ko pride iz urača domov, najde očeta samega doma. Njeni mačehi je dala neka prijateljica gledališko vstopnico, katere sama ni mogla porabiti in tako je šla v gledališče. Lona že dolgo časa ni bila sama s očetom.

V odsotnosti svoje žene je bil major proti svoji hčeri bolj naklonjen in ljubezniv kot sicer in tako je bil ta večer za Lono zelo prijeten. Z očetom govori o vsem mogočem, o čemur drugače ni govorila, govori o svoji službi in njenih prijetnostih in neprijetnostih. Nato pa ji tudi oče pove bolj odkritosrečno, kot pa v prisotnosti svoje žene, o vseh potrebah in ponizanjih, ki jih doživlja v svoji službi. Lona ga po svoji moči tolaži in boli jo sree, da mu ni mogla pomagati.

Slednjič pa porabi Lona priložnost in pripoveduje očetu o Ludviku Hennersbergu, o njegovi usodi, kako je postal sofer in kako junaško in pogumno prenaša svojo usodo.

Oče pazno posluša. Lona soferjevega imena še ni imenovala, temveč je vedno govorila o soferju dr. Friesena. "Sedaj mi je jasno, Lona, da ne napravi utisa navadnega soferja, ko sem ga zadnjič videl pri Vanskem jezeru. Toda bolj nerazumljivo mi je, da je zbežal, ko je naju zagledal."

"To ti bom takoj pojasnila. Zelo je občutljiv, kar je v takem položaju tudi razumljivo, in vaju ni hotel potsaviti v položaj, da mi vama bil po vseh predpisih predstavljen kot navadni sofer."

"O, sedaj razumem. Toda prepričati bi ga morala, da jaz popolnoma razumem njegov položaj. Kako pa se piše?" "Ludvik Hennersberg."

Stari gospod se zgane. "Ludvik Hennersberg? In praviš, da je njegov oče padel v vojni kot oberst?"

"Da tretje leto vojne."

Major se živo vzravna. "V tretjem letu vojne? Lona — poznal sem nekega obersta Hennersberga, ki je padel v tretjem letu vojne — in — ki je bil dolgoleten moj prijatelj in vojni tovariš! Toda to je bil baron Jurij Hennersberg," pravi major razvnet.

Lone oči zažare. "Da, oče, sofer dr. Friesena je baron Hennersberg. Samo svoj plemski naslov je opustil, ko je moral postati sofer."

Major skoči na noge kot kak mladenič. "To me zelo zanima, Lona. Baron Jurij Hennersberg je bil moj zelo dober prijatelj. Da, spominjam se, Ludvik je bilo ime njegovemu malemu sinu, ki sem ga poznal samo kot majhnega otroka. Kmalu po njegovem rojstvu sem zapustil garnizijo, v kateri sem z baronom Hennersbergom služil kot poročnik, prestavljen sem bil k drugemu polku, Hennersberg pa je ostal. Dve leti poprej se je baron Hennersberg poročil z baroneso Brambach. Bila je lepa, toda brez premoženja, sam pa tudi ni imel ničesar. Kaveijo so zbrali baronesini sorodniki, mladi par tedaj ni ležal na cvetlicah, toda srečna sta bila čez vso mero. Včasih sem bil pri njih zvečer v vasi, in včasih smo v resnici jedli samo kruh s surovim maslom in pili čaj. Toda, kako je vse to bilo — navzlic temu se mi zdi, da nisem bil nikdar lepše in boljše pogosten. Torej, garnizijo sem zapustil in nekaj let sva si še dopisovala, potem pa je tudi dopisovanje zaspalo. Oba sva imela svoje s kربي in preglavice. Šele na bojnem polju sva se zopet nenadoma srečala in takoj je bilo zopet, kot se ne bi bila nikdar ločila. Nekaj tednov sva taborila prav blizu skupaj. Nato pa pride zračni napad in Jurij Hennersberg je bil samo nekaj korakov od mene ranjen — težko. Samo nekaj minut sem mogel biti ob njegovi postelji, morali smo dalje in zdravnik mi je rekel, da zanj ni nobenega upanja."

(Dalje prihodnjik.)

Mezde in draginja.

Neko veliko industrialno podjetje je izjavilo, da bo v bodočnosti zvišalo ali znižalo delavske mezd v razmerju z obstoječo draginjo življenjskih potrebščin, ki jo od časa do časa objavlja U. S. Bureau of Labor Statistics. To naznanilo je vzbudilo ogorčenje med zastopniki organiziranega delavstva, označili so ta načrt kot poskus "zmrznenja mezd" in odrekajo pravice delavca, da dobi delež na bogatstvu, ki ga je on soustvaril. Sledila je burna polemika o tem vprašanju, katere se je vdeležil sam predsednik Roosevelt. On je izjavil, da dejstvo draginje se sme jemati v poštev, le ko se gre za minimalne mezd. Draginja ne sme biti odločilni faktor v določanju mezd, ako je draginja jako nizka. Drug faktor, dejal je predsednik, je, da "treba jemati v poštev kupovno silo."

Argument draginje pri urejanju mezd pomenja velik napredek v gospodarskem naziranju sedanje generacije. Za nekoliko minulih desetletij se je rastoča draginja z vseh strani pripoznavala kot tehten razlog za povišanje mezd in plač. Delavske organizacije so obširno uporabljale ta argument. Vladna razsodišča so ga uporabljala. Delodajalci so ga pripoznavali. Na drugi strani, ko je deflacija po svetovni vojni prišla na dnevni red, so mnoge industrialne družbe opravičevale znižanje mezd z uvaževanjem padajoče draginje.

Razni industrialni voditelji še vedno zastopajo načelo, da je draginja dobra podlaga za urejanje mezd. Da navedemo mnenje nekega odličnega industrijalca "tako urejanje naj velja le za zasluzke nižje vrste, kjer prebitek dohodka nad izdatki je jako manjši kot v višjih vrstah. Ni namena zmrazniti plače, kajti treba vedno jemati v obzir produktivnost delavca, ko se določajo osnovne plače. Namen je, da se dohodek delavcev avtomatično spremeni s premenbami draginje, tako da bodo delavci in njihove družine oproščeni strahu, da ne bodo mogli premagati rastočo draginjo, kajti izkušnja je učila, da mezd le počasno rastejo, kadar se je draginja povišala.

Glavni ugovor proti predlogu, da bi višina mezd bila vedno odvisna od draginje potrebščin, ki raste in pada, je ta, ako se to načelo izvede do svojega naravnega zaključka, ne bi bilo v bodočnosti nikakega napredka v zboljšanju življenjskih standardov.

"Vsak poskus, da se za vedno ustanovi indeks draginje kot edini barometer za urejanje mezd, bi zakašnjeval stalni napredek dejanske kupovne sile, ki je bil in mora biti cilj vse industrije," izjavil je neki industrialni voditelj, ki nasprotuje načelu, da bodi draginja potrebščin podlaga za urejevanje mezd.

Se bolj odločni v svojem ugovaranju so delavski voditelji: po njihovem mnenju bi draginska podlaga vezala delavca k njegovemu življenjskemu standardu in mu odrekala mogočnost rastočih profitov, ne da bi delavec dobil nikakega povišanja. Ta načrt bi po njihovem mnenju oškodoval industrio samo, kajti masa delavskega prebivalstva bi se našla privezana na nekaj, kar bi komaj zastadovalo za preživljanje in bi se ne mogla pridružiti rastoči masi konsumentov luksuznih proizvodov.

Organizirano delavstvo je l. 1928 zapustilo staro draginsko merilo in sprejelo načelo takozvane "socialne mezd." Ta se osnuje na dinamično silo mehanizirane industrije, ki more proizvajati vedno večje bogastvo in proizvajati visok življenjski standard s tem, da prodajo stalno razširjajočemu se domačemu trgu.

Ameriška Federacija delavcev poudarja "socialno mezd." Ona je prepričana, da industrija more končno plačevati jako višje mezd, kajti "pod pogojem pravične razdelitve bogastva bodo naše industrije v popolnem obratu same na sebi ustvarile bogastvo, ki je potrebno, da se take visoke mezd izplačujejo."

V diskusiji o višini mezd je zanimivo stališče nekaterih ekonomistov, ki predlagajo znižanje cen ob zvišanju mezd. Oni trdijo, da obstoja vedno nevarnost, da more industrija prenašati povišek mezd na višje cene potrebščin. To bi dejanski vzdrževalo "resnične mezd" na stari višini.

Zemljani vlogi.

Bazil Zakarov je bil 21. sept. 1919 v igralnici kasina v Biarritzu. Sam ni igral, pač pa je rad gledal, kako drugi igrajo. Ti-tega večera je dve uri neprestano opazoval mladega Francoza, vikonta de Rohana, ki je bil tem bolj razburjen, čim več je stavljal. Zakarov je kmalu spoznal, da je tragedija neizogibna. Ko je mladi Francoz slednjič izgubil 200 tisoč frankov naenkrat in podpisal ček, je stopil Zakarov za njim iz igralnice. Zunaj je videl, kako se je obupani vikont naslonil na drevo na morški obali. Zakarov je stopil k njemu in mu zaspeetal: Dajte mi svoj samokres. Ker ga je pa obupanec nezaupljivo pogledal, je potegnil milijonar iz žepa sveženj bankovcev in mu jih ponudil, rekoč: Evo vam 200.000 frankov.

Gospod, kdo vam je dovolil? — je zamrmral vikont ponosno. — Nobenih otročarij. — je odgovoril Zakarov, ne izkazujuč vam nobene miloščine. Nujno potrebujem samokres. Kupiti ga hočem od vas in priznati mi boste menda pravico, da plačam zanj, kolikor hočem. Te besede so na mladega Francoza tako vplivale, da se je vdal in izročil Zakarovu samokres. Milijonar ga je vtaknil v žep, rekoč: To je v mojem življenju prvo orožje, ki sem ga tako drago plačal.

ANGLEŠKE ZNAMKE OSTANEJO.

Po odstopu kralja Edvarda VIII. so se v krogu angleških zbirateljev znank pojavile govorice, da bodo najnovejša znanka z njegovo podobo, ki je zbudila veliko pozornost, ker ni imela v nasprotju z dosedaj

ZEMLJEVIDI

STENSKI ZEMLJEVIDI

Na močnem papirju s platinenimi pregibi7.50

POKRAJNI ROČNI ZEMLJEVIDI:

Jugoslavija 30
Dravska klanovina 30

CANADA

..... 40

LDRUZENIH DRŽAV

VELIKI 40
MALI 15

NOVA EVROPA

..... 60

ZEMLJEVIDI POSAMEZNIH DRŽAV:

Alabama, Arkansas, Arizona, Colorado, Kansas, Kentucky, Tennessee, Oklahoma, Indiana, Montana, Missippi, Washington, Wyoming 25
Illinois, Pennsylvania, Minnesota, Michigan, Wisconsin, West Virginia, Ohio, New York, Virginia 40

Naročilom je priložil denar, bodi si v gotovini, Money Order ali poštne znamke po 1 ali 2 centa. Če pošljete gotovino, rekomandirajte pismo.

KNJIGARNA "GLAS NARODA"
216 W. 18 Street
New York, N. Y.

njo tradicijo nobenih ornametov, spravili iz prometa. To je imelo za posledico, da je vrednost te znamke zelo narasla. Toda poštno ministrstvo je te govorice sedaj demantiralo in je izjavilo da se bo znamka še nadalje prodajala, dokler je bo še kaj v zalogi. Ministrstvo je odredilo vse potrebno, da se čim prej izda znamka s podobo novega kralja Jurija. Ta znamka izide v dveh ali treh mesecih, vsekako že pred kronanjem.

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Poleg naslova je razvidno do "daj imate plačano naročnino. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretja pa leto. Da nam prihranite nepotrebnega dela in stroškov, Vas prosimo, da skušate naročnino pravočasno poravnati. Pošljite naročnino naravnost nam ali jo na plačanje našemu zastopniku v Vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kojih imena so tiskana z debelimi črkami, ker so upravičeni obiskati tuči druge naselbine, kjer je kaj naših rojakov naseljenih.

VEČINA TEH ZASTOPNIKOV IMA V ZALOGI TUDI KOLEDARJE IN PRATIKE; ČE NE JIH PA ZA VAS NAROČE. — ZATO OBIŠČETE ZASTOPNIKA, ČE KAJ POTREBUJETE

CALIFORNIA: San Francisco, Jacob Lauslin	OHIO: Barberton, Frank Trehs Cleveland, Anton Bobek, Chas. Karlinger, Jacob Resnik, John Slarunk Girard, Anton Nagode Lorain, Louis Balant, John Krmec Youngstown, Anton Kikelj
COLORADO: Pueblo, Peter Cullig, A. Saffig Walsenburg, M. J. Ravuk	OREGON: Oregon City, Ore., J. Koblar
INDIANA: Indianapolis, Fr. Zupančič	PENNSYLVANIA: Broughton, Anton Ipavec Conemaugh, J. Brezovec Coverdale in okolica, Mrs. Ivana Rupnik Export, Louis Supančič Farrel, Jerry Okora Forest City, Math Kamin Greensburg, Frank Novak Johnstown, John Polants Krayn, Ant. Taušelj Luzerne, Frank Balloch Midway, John Zust Pittsburgh in okolica, J. Fognar in Philip Progar
ILLINOIS: Chicago, J. Bevil, J. Lukanich Cicero, J. Fabian (Chicago, Cicero in Illinois) Joliet, Mary Bambich La Salle, J. Spelch Mascoutah, Frank Augustin North Chicago, Joe Zelene	WISCONSIN: Milwaukee, West Allis, Fr. Stak Sheboygan, Joseph Kakeč
KANSAS: Girard in okolica, Joseph Močnik	WYOMING: Rock Springs, Louis Tancher Diamondville, Joe Holich
MARYLAND: Kiltziller, Fr. Vodopivec	
MICHIGAN: Detroit, Frank Stolar	
MINNESOTA: Chisholm, Frank Gouže Ely, Jos. J. Peschel Eveleth, Louis Gouže Gilbert, Louis Vesel Hibbing, John Povše Virginia, Frank Hrvatich	
MONTANA: Rondup, M. M. Panian Washoe, L. Champa	
NEBRASKA: Omaha, P. Broderick	
NEW YORK: Gowanda, Karl Strulcha Little Falls, Frank Mento	

Vsak zastopnik izda potrdilo na proso, katere je prejeli. Zastopnik tudi priporočamo.

UPRAVA "GLAS NARODA"

SLOVENSKO-AMERIKANSKI

KOLEDAR

160 STRANI ZANIMIVEGA ČTIVA, SLIK, POUKA
IN NASVETOV JE VREDNO ZA VSAKEGA

50 CENTOV

Naročite ga danes.

Slovenic Publishing Company

New York, N. Y. 216 West 18th Street